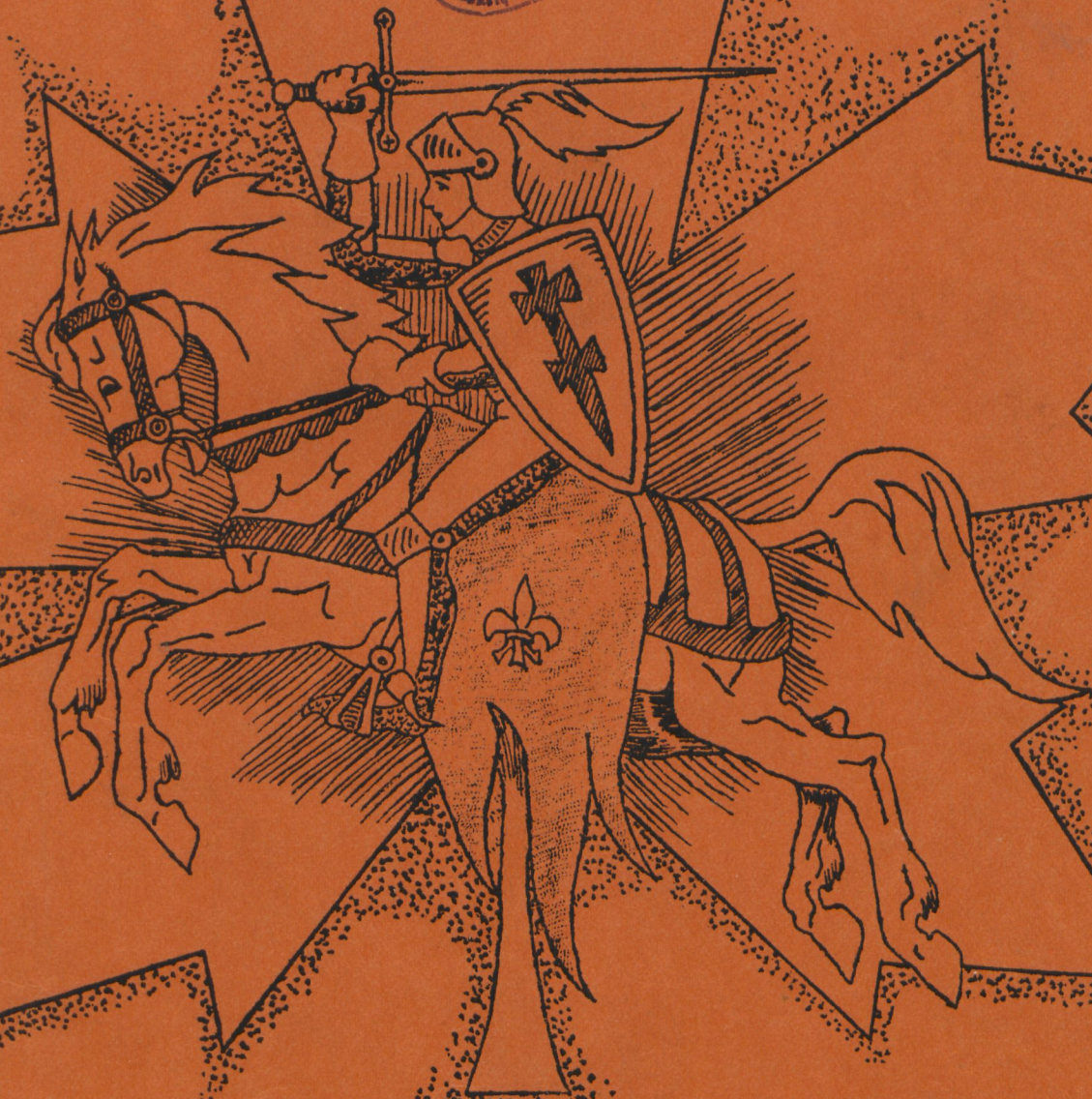

LIETUVIŲ SKYRUS
C. m. rašt. Nr. 17
194 d.

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

1943 Nr. 11-20 = 139244
1944 Nr. 23-27 = 159245

Lietuvos TSR
Centr. biblioteka
Mokslų Akademija

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

(INDEPENDENT LITHUANIA)

Kanados Lietuvių Kultūrinio Gyvenimo Žurnalas

Nr. 11 Montreal, sausis-January, 1943 metų, Tòmas II

Už Išlaisvinimą Lietuvos!

For Liberation of Lithuania!

Už Ižtikimybę Kanadai!

For Loyalty to Canada!

Už Santarvės Pergalę!

For the Victory of the Allies!

139244

Leidžia Kanados
Lietuvių Taryba
Montreale

Prenumerata metams:

Yearly Subscription Rates:

Kanadoje \$1.00

Canada \$1.00

Užsieny \$1.50

Other Countries \$1.50

Radakcijos ir Administracijos

antrašas:

2588 Bercy Street
Montreal, Quebec,
CANADA

T U R I N Y S

	psl.
Lietuvos Pasiuntinybė	Linkėjimai
	6
A. L. Deksnys	Meno Meilė Liet. Tautoje....
	8
Jonas Budrys	Sausio Penkioliką Minint...
	11
Vincentas Budrikas	Mintys Apie Kristų
	13
Antanas Vaičiulaitis	Naktis Ateina Svetur.....
	15
Maria F. Jokūbyniėnė	Gražus Kalėdinis Leidinys...
	15
Motinos Sūnus	Tauta Ir Motina
	17
V. J. Budrikas	Įvykių Žygiuotė
	19
J. Liaukevičienė	Mergaitė Sugrižo
	25
Juozapas Žemaitis	Į Darbą
	28
O. Vizbarienė	Kalėdų Atmosferoje
	29
Putinas	Naujiems Metams
	31
Elegijus Uosis	Iš Seno Dienoraščio
	32
Genys	Toronto Dienos
	36
A. Aukštuolytė	Laimės Belaukiant
	38
Šėimininkė	Taupumas
	39
Petrutė	Montrealo Krislai
	41
S. Pundziuvienė	Sudbury Apsilankius
	46
.....	Open Resolution
	49
.....	Laiškai
	50

* * *

NAUJI METAI

Senieji praėjo, pranyko. Nuskendo, ir jau nebegriš. Bet tai tik eilinė mintis kas metą kartojama; kažkokių stebuklų iš Naujų Metų laukiama; ir koks tradicingas tų lūkesčių, to sutikimo nusiteikimas! Tarytum Naujas Metas tikrai atžengia kažkoku stebuklų kūdikiu: su taikos palmėmis, su pinigų maisais, su amūro strėlėmis, su angelų chorais, su bezodėmis simfonijomis, ir žmogus išitraukęs į tą patį kiekvienų metų tradicijos valsą, lūkesčiuoja, nerimsta; renkasi išėjimui vietas, sueigas, puotą... taiko, kad patektų į mylimesnių žmonių draugiją, kad sykiu iškelus taure, pasisėmus vilties iš gražių frazių bei linkėjimų.

Tai jau įprasta. Senų metų vakaras - knibžda žmonėmis. Teatrainai pagyveja: siūlo viliojancias reklamas. Kemsasi žmonės ten vidunakčiui. Smūklės pilnos. Garuoja dūmai, įvairių gėrymų kvapniai, dūžia užėsys. Griliniai, kabaretai, kavinės - apsigaubia tamsesnėmis kerčiančiomis sviesomis, kur smėkliškai linguoja liuksuse ir svaiguly figūros. Visose salėse - aidi muzika. Verziasi chalasas ir triuksmas. Ten sokana, geriama iki susvaigimo; kartais iki savęs netekimo. Prisiartinus pusnakčiui - blaktelia sviesos, tarytum senam metui - blaktelejo paskutine gyvybės gija; ir po to, jau linksmas triuksmas: "Nauji Metai! Nauji Metai!"

Šių Naujų Metų išvakarės, daug kuom skyrėsi nuo kitų. Tiesa, žmonės rinkosi į sueigų vietas, ruošesi tradicingai, bet ir nors pro būgniškiausius "dziązus", nors ir pro stipriausių taurių kvaitulius, bėgo kiekvieno širdis į nuniokiotus kraštus pas tuos, kuriuos sis nelaimingas karas parbloskė.

Mes lietuviai, jautrių sielų žmonės, gal būt daugiau pajuto me skriaudą. Nes grobuonys vadinami "stipriaisiais", beveik į parzdotus sunis ismainę mūsų brolius ir sesutes - išveže į Sibiro sal-

tožiemius, i Vokietijos gelmes, ir ten prirakinę išalkusius prie nepakenciamiausių darbų - stumdo vergais. Tėvynę gi, sutrempe purvinos kojos. Visu žemės kamuoliu, liejosi kraujas.

Skaudi ironija. Užtad, šių Naujų Metų išvakarėse, nevienas lietuvis rymodamas prie stalo, ne tik apgailėstavo tėvynės ir savųjų, bet suspaudęs kumštį - naujai pasiryzo:

- Kol kraujas tekės mano gyslomis, kovosiu! - Tad ir Montrealo veikliausių Tarybos narių būrelis artėjant Naujų Metų valandai, susirinko, susibūrė, ir nors su asaromis - bet pasiryzusiu ūpu padavė viens kitam ranką, ir pasisakė dar stipriau:

- Nors ir kalnai užgriūtu ant mūsų tėvynės, mes dirbsimė, ir juos atkasimė! Mūs širdys ir jėgos - Lietuvai, Didžiajai Britanijai, Kanadai ir tiems, kurie padės mums nuimti pančius nuo Lietuvos rankų.

Tai Naujų Metų užsibrėžimai.

Tiesa, skaudūs buvo senieji metai. Jie gal ryškiau numargo, negu visų amžių istorija. Bet už jų, ir už kitų ir kitų, buvo seni metai, prieš kuriuos lenkiasi širdis. Nors ir juos tradicija gal piešė juodomis spalvomis, giltinės pavidalu, bet jie amžiais nemaringi! Už juos kalba ilgų amžių Kultūros Istorija! Gumso visa eilė apskritoj žemėj istorinių paminklų: šventovių, piramidžių, sfinksų, galerijos visokiųjų brangių paveikslų, tapyba, skulptūra; prigrūstos milžiniškos bibliotekos knygų, žeri visa eilė puosniausio meno, aidi dvasia daugybės garsių kūrėjų, mokslo vyrų, isradėjų, idealistų, šventųjų, tai vis senųjų metų vaisiai, kurie padėjo pagrindą naujesiems kaip žmonėms, taip ir laikui.

Tie senieji metai, tai neišsemiamų universitetų lobiai, kurių paskaitos ne uždaroje salėse, katedrose, bet visos pasaulio gyvoj akivaizdoj; iš kur galima mokytis, studijuoti: atmesti kas bloga - priimti kas gera. Nerasime nei vieno tokio profesoriaus, kaip seni metai. Jie aukščiausia ismintis - sujungta visų išminčių. Jie kalba ne pavienio asmens protu, bet universaliską išmintimi. Ir, tą universale ismintį - reikia genijaus, kurs išrištų arba surištų; issijotų vien gerą, ir išvaduotų pasaulį iš chaosų.

Bet, genijai, taip dažnai negimsta. Reik ieškoti kitų išeičių. Šių laikų genijus - tai tautų vienybė. Jei tauta vieninga, ji nemirs. Ji remsis savo genijum - vienybe, kuri galinga viena ranka - iskels savo tėvynes iš grabų! Apvainikuos nepriklausomybėmis.

Mes, Kanados lietuviai, per Kanados Lietuvių Tarybą - siekiame savo genijaus - tikrosios lietuvių vienybės. Mes skiriamės kelią, kuriuo privalome eiti, ir einame. Nors per usnis, dirvonus, per erskečius ir dagius, bet einame. Einame jau ne vienas; bet eina istisos Kanados lietuvių kolonijos! Eina Torontas, Montrealas, Winipegas, Flin Flonas, Sudburis, Edmontonas, Hamiltonas, Gregoras, Sincoe, Halifaksas ir kiti! Čia broliška Amerika! Brazilija! Ir Didžioji Britanija! O tai ne kitaip, kaip mūs vieninguman saukiami atbalsiai per "Nepriklausomą Lietuvą" vibruodami, gretuoja savo brolius po viena trispalve.

Kuklus tai mūsų instrumentas toji "Nepriklausomoji Lietuva", tarytum tik verkiančios kanklės, bet dorų lietuvių sirdyse - randa atbalsio. Už tai, nekarta ant jos rymau susimasčiusi, kniūbau prie masinėles be didžiulių presų, be linotipų, tik ausdama sirdies nytimis, nešu Jums šį Tarybos siūbuojamą ir gaudžiamą varpą, kurs visus saukia vienybėn, vienybėn!

Vienybėje mes iškelsim aukščiausią išmintį. Vienybėje mes kulturesime, pažangiuosime, prašinusim į savą literaturą, meną, mokslą, ir gražų morali išsiauklejimą.

Tą žinodamas Kanados Lietuvių Tarybos centras, deda visas pastangas, kad išplėtus darbo ribas. Jau atsiranda naujų svyturių ir aukščiau minetose lietuvių kolonijose. Tač, su Naujais Metais, su nauja energija, stokime į vieningas gretas, platinkime savo žurnalą, tobulinkime ir ugdykime, o per jį vis labiau ir labiau artėsime ir vienysimės. Kad laimetumėm šį karą ir jė kovas, remkime Alijantus: kas ginklu, kas bonais ir patarnavimais. O kai būsime susijūngę ir apgynę savo teises, tuomet ir mes dideliuose zygiuose turėsime balsą, kurs kalbės tautos vardu reikalingose konferencijose; reiks savo pageidavimus; ir padės uždėti Lietuvai nepriklausomybes vainiką.

Palikime šalį partijas ir sroves; šiandien tekalba vien lietuvių sirdis! Nauji Metai, tesurisa mus nauju, neatskiriamu brolišku ryšiu, o senieji - tebūna gili amžių pamoka.

Marija Aukštaitė

Žmonės gema, gyvena ir miršta, bet tautos vienybės idėja - amžina.

J.T.

Per susivienijimą, pasiaukojimą; bendrus darbus ir mintis - vienintelis kelias į Lietuvos laisvę ir nepriklausomybę.

Algirdas.

Montreal, sausis-January, 1943.

NAUJU METU LINKEJIMAI

1. Lietuvos Atstovas, Įgaliotas Ministeris P. Žadeikis, Lietuvos Konsulai ir Pasiuntinybės bendradarbiai siūncia vokiečių okupacijoj kenciantiems Lietuvos žmonėms, skaitlingiems Lietuvos trentiniams Sibirijoje, išbarstytiems po visą platuį pasaulį Lietuvos piliečiams ir geriesiems Lietuvos draugams - Amerikos Lietuviams nuosirdžius linkejimus, kad ateinančių metų viltys išikūnytų, kad Amerikos tautos kilnus ryžtingumas apvainikuotų laimejimąis, ir kad mūsų brangiai Lietuvai vel prasvistų laisvės saulutė.

Šios sezoninės šventės supuola su pasaulinio karo įvykiais. Didžiausios pasaulio galybės, imperialistiškos Ašies valstybės: Vokietija, Japonija ir Italija iš vienos puses, o iš antros puses Amerika, Didžioji Britanija, Kinija ir Sovietų Sąjunga noroms nenoroms turėjo paaukoti ramųjį gyvenimą karą dievaičio Marso užgaidoms. Klaikus tornado paliete ne tik didžiasias tautas, bet ir mažasias, ne tik sarvuotas milijonines armijas, bet ir civilius gyventojus, neišskiriant moterų ir dargi vaikų. Tarytum visi vulkanai būtų atsiverę ir savo naikinimo energiją būtų apsupę visus kontinentus, - tarytum vargų ir prakaito, skausmų ir ašarų pati gilioji jūra būtų išsiliejusi. Kokia gi tos titaniskos kovos prasme? - klausia žmonija. Koks rytojus laukia? - klausia pavergtos mažosios tautos, jų tarpe Lietuva.

Tautų žymiausieji autoritetai yra daug dėl tų dalykų galvoję ir yra daug jau pasisakę, nors ir negalutinai. Ašies valstybių karo tikslų sąrašė, salia kovos su bolševizmu, kyšo kurimas naujų imperijų, paremtų rasine nelygybe ir mažųjų tautų pavergimu. Laisvė nylinčių tautų fronte, kuriam atstovauja Susijungusios Tautos (United Nations), matome lyg neregėtą ausrą patekant, - matome pažadą naujos, teisingesnės, laimingesnės ir žmoniškesnės santvarkos, kurioje turės viespatauti Keturios Laisvės; santvarką, kurią pramato Atlanto Čarteris - tas mažųjų tautų troškimų inkaras; santvarką, kurioje neturėtų būti vietos jokios spalvos diktaturoms. Prezidentas Roosevelt yra pareiškęs, kad "mes laimesim karą ir mes laimesim taiką." O toji taika, Prezidento žodžiais, busianti tokia, kad "pergalė nereiks keršto, bet reiks sudarymą tokios tarptautinės santvarkos, kurioje Kristaus dvasia viespataus žmonių ir tautų sirdyse."

Nepriklausoma Lietuva

2. Lietuva dviejų invazijų nuteriota, priklauso prie laisvę mylinčių tautų fronto; ji tai aktingai, tai pasingai, bet nuolat prisšinasi pavergėjams ir todėl užtarnautai tikisi, kad karo pasekoje pilna politinė tautos nepriklausomybė bus atsteigta ir iškveps jos vaikus kurybiniam darbui, uzgydys žaizdas, sukurs gerovę, prazydins kultūrą. Nėra tai tik naujāmetinė svajonė. Lietuvos viltys, kaip ir viltys jos kaimynų, einant Atlanto Deklaracija, tures išikunyti. Lietuvos didieji kaimynai yra pasizadeję nesiekti teritorialių priedų mažesnių tautų gyvybės sąskaiton. Sovietų 1940 metais deklaruota Lietuvos āneksija, kaipo priesinga Atlanto Čarterio dvasiai, savaine atpuola, nes LIETUVIŲ TAUTA NĖRA ATSISAKIUSI SAVO NEPRIKLAUSOMYBĖS IR ATSISAKYTI NEKETINA. Taikos atejinui pagreitinti tuo tarpu visoms Susivienijusioms Tautoms ir jų simpatikems, kaip Lietuvai, tenka itempti visas savo pajėgas. Didziai gerbianas p. Cordell Hull 1942 m. gruodzio 17 d. sitaip patare visiems: "centrinis ir pirmiausias rūpestis visų pritarejū Susivienijusių Tautų tikslams, kad kaip atskiri asmens, taip ir žmonių grupės jungtų savo pastangas vieninteliām tikslui, kad Alijantų kariškos pastangos užsibaigtų lainėjimu."

Lietuviškasis elementas Amerikoje, vykdydamas savo amerikoniškā patriotinę pareigā, tuo pačiu gelbsti ir lietuvių tautai. Šia kryptimi eidami jei susauktų savo skaitlingų organizacijų atstovų konferencijā, kaip tai yra darę praciō karo metu, tai dar daugiau ir reiksmingiau patarnautų šio krašto valdžiai, o per tai ir Lietuvai ateinanciais Lietuvos nepriklausomybės 25 metų sukakties metais.

Šiuo tarpu mums lietuviams aktualiausias reikalas yra Lietuvos trentinių problema. Lengva suprasti, kad jų padėtis yra nepakenčiama. Raudonasis Kryžius, be abejoj, trentinius suselptų Amerikos Lietuviams kooperuojant. Bet kadangi tuo tarpu vien tik pavardės trentinių tezinomos (ir tai dar nevisos), o jų istremimo adresų visai mažai teturima, tai didesnis organizuotas šalpos darbas dar vis negalimas.

Per pustuocių metų Lietuvos okupacijos, Amerikos lietuviai, kaipo giminingi ir tradiciniai draugiški Lietuvos geradariai, yra parodę daug užuojautos, materialės paramos ir susirūpinimo Lietuvos islaisvinimu ir jos ateitimi. Visi šios kategorijos veiksmai yra laisvos ir grynos sirdies dovana Lietuvai. Toji dovana prie tobulesnes organizacijos, atrodo, galėtų būti padidinta laisva iniciatyva ir laisvai parinktais budais. Tačiau tai yra pačių geradarių rūpestis.

Už buvusią ir būsimā Lietuvai moralinę ir materijalinę paramā Lietuvos Pasiuntinybė Jums, ir Jūsų garbingai vyriausybei cia pakartoja savo nuosirdų aciū.

LIETUVOS PASIUNTINYBĖ.

"A-KA"

Montreal, sausis-January, 1943.

MENO MEILĖ LIETUVIŲ TAUTOJE

A. L. Deksnys

Trumpame straipsnelyje negalėdami nuodugniai išsemti šio klausimo, pasitenkinsime tomesdami tik bendrą žvilksnį į lietuvių tautos meninį pasireiškimą.

KOKIOSE FORMOSE LIETUVIAI PASIREIŠKIA

M E N E.

Žmogaus siela suranda įvairius kelius, įvairias formas, kuriomis ji nori pavaizduoti ką ji jaučia, ką pergyvena.

Lietuvis gal pirmutinę formą savo sielos pergyvenimams išreikšti surado DAINOJE. Daina, giesmė ji lydejo ir tebelydi nuo lopšio jo užgimimo iki pat pakasynų - "raudų". Nors kasdieniškas, paprastas gyvenimas, bet jis išreikštas poezijos žodžiais ir melodija, pavaizduoja grožiu žmogaus darbus, jo vargus ir rūpesčius. Reta rasti kitą tautą, kuri būtų tiek turtinga dainomis ir taip mylėtų dainuoti. Daina lietuvių iškelia ne tik savųjų tarpe, bet ir svėtimieji gerisi jos grožiu.

Lietuvos opera, įkurta 1923 met., per savo keliolika metų gyvavimo, tiek išugdino savų jėgų ir sustiprėjo, kad prilygo garsioms ir senoms užsienio operoms ne didumo, gausingumo atžvilgiu, bet meniniu pasireiškimu. Lietuvos operos solistai buvo mielai pageidaujami ir užsienio operose. Ir ne Lietuvoj gimę lietuviai prisiskina sau ir savo tautai laurų per dainą.

L I E T U V I A I P O E T A I

Lietuva turėjo tūkstančius poetų, kurių vardai liko nežinomi. Bet jie sukūrė Lietuvos dainas; jos vadinamos "liaudies dainomis". Kada Lietuva pasiekė aukštesnio kultūros laipsnio, įvedė savo rašybą, ji susilaukė ir dainininkų - poetų, kurie savo dainas rastu išdainavo. Vienas didžiausių praėties poetų yra Kristijonas Duonėlaitis, pagarsėjęs savo poema "Metai".

Nepriklausoma Lietuva

Majronis, Binkis, Putinas ir daugelis kitų sukūrė nemirstančio grožio perlų. Adomas Mickevičius, Milasius ir Baltrusaitis, rasiusieji svetimomis kalbomis, bet kilme ir dvasia lietuviai, atskleidė pasauliui jų tautoje tekančio grožio šaltinį.

Mes turime ištisą eilę prozos rašytojų, kurių sukurti charakteriai, jų tipai, aprašymas realaus ar vaizduoteje sukurto pasaulio, kad ir ši meno sritis: rašytas žodis ir vaizdinis gyvenimas lietuviams nėra svietimas.

K A I P S U M U Z I K A ?

Lietuva dainų šalis, tačiau ne instrumentalinės muzikos. Bekanklių ir skudučių, lietuvių kitų ypatingų instrumentų ir neturi. Šiandien jie naudojami iš svetur pasiskolintais instrumentais. Lietuva sulaukė keltos žymių muzikų, kompozitorių, bet šioje srityje ji nepasieikė tokių talentų, kurie siektų meno viršunes. Bet dainų šalis turi išugdyti ir muzikų.

D I E V A D I R B I Ų M E N A S.

Savo kryžiais Lietuva yra vienintelė šalis visame pasaulyje. Mes rasime kryžių daugely katalikiškų kraštų, ypač Alpių salyse, tačiau, ten kryžiai paprasti, be jokių meniškių papuošimų. Lietuvos gi kryžius stovis darželyje sodybės sargyboje, prie kelio ar kapinėse, jis yra išpiaustytas, papuoštas, išdrozinetas. Kristaus statulėlės, vadinamos "Smūtkeliais", yra vienintelės savo sužetu visame bažnyntiniame mene. Dievadirbių menas yra ypatingas lietuvių tautinis menas.

A U D I N I Ų R A Š T A I

Jei lietuvis audeklas: staltiesės, rankšluosčiai pasiekia svetimšalių rankas, jei lietuvaite kur nors pasirodo savo tautiniame kostiume, tai visų akis ji patraukia ne tik idomiais audinių raštais, bet ir gražiu spalvų suderinimu. Lietuvis verpdama dainuoja ir su apmatais kartu įaudžia savo mintis ir jausmus, kurie kartu su raštais paskiau skelbia pasauliui grožio paslaptis gludincias tautos sieloje.

T A P Y B A I R J A M G R E T I M I M E N A I.

Piešime, tapyboje ir jiems gretimuose vaizdai ir varšos ant drobės ar popieros patraukia žmonių akis į grožio pasaulį. Lietuviai davė ištisą eilę talentingų piešėjų, tapytojų; keletas jų tikrai tautos dvasią pagavo. Čiurlionis gi nupelnė tikro genijaus

Montreal, sausis-January, 1943.

- kūrėjo vardą. Jo paveiksluose kalba paslaptina, panteizmo - natūros garbinimo, bet kryžiui nusilenkianti, dainų ir pasakų pilna, melodijomis skambanti Dainų šalis. Kas supras Čiurlionį, tas geriau išvelgs į Lietuvos dvasią.

A R C H I T E K T Ū R A

Kuri taipgi Lietuvoj turi savo antspaudą, ypač bažnyčių statyboje. Vilnius, Lietuvos sostinė - tai tikras architekturinio grožio miestas.

Štai, keletas bruožų apie lietuvių meninį pasireiškimą. Lietuviai myli meną. Tai tauta, kuri jaučia grožį ir kuria meną. Jei būtų jai duotos sąlygos, ji dar daugiau inestų savo meniskumo į pasaulio kultūros lobyną. Lietuva savo genijus išugdys menė, nes per meną ji sugeba aiškiau pareikšti save, savo dvasią pasauliui ir jį praturtinti sukurto grožio brangenybėmis.

V A R P A S

J. Aistis

VAKAROP, varpinėje suvirpęs, varpas
Plaukdamas primins artejimą nakties
Ir laukuose, lyg rasa nukrėtus varpas,
Vargo žmones susikaupti atities.

Ir stovės nutirpę - garsas gi tuo tarpu
Hubanguos iki akiračio paties
Ir prikels, kas jų širdžių gelmėse tarpo,
Lyg tylą neišsakytos paslapties.

Tesis taip susikaupimas atydus,
Ir ne vienas ims giliausiai atsidus
Neįvykusiais troškimais ir svajonem.

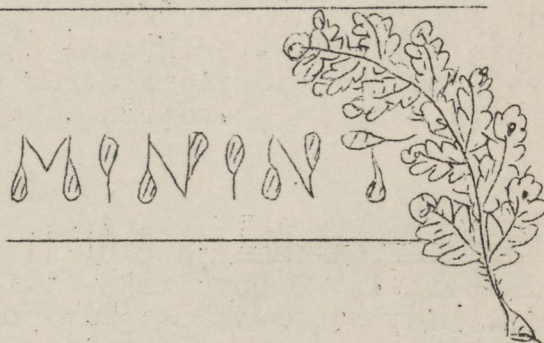
Kol nulinks ir vėl tartum pribrendus varpa....
Virpa visatą visa džiaugsmu, svajonem -
Ir žmogaus širdy tartum varpinėj varpas...

* * *

Nepriklausoma Lietuva

SAUSIO PENKVIOLIKTA

Šis fragmentas imtas iš Lietuvos Gen. Konsulo p. Jono Budrio raštų tilpusių "Amerikoje" ryšium su Klaipėdos krašto atvadavimo 20 metų sukaktimi (1923 m. sausio 15 - 1943 m. sausio 15 minint).

J O N A S B U D R Y S

Atgavus Klaipėdos kraštą, Lietuva apvalė jį nuo visokios rūšies blogo "biznio" ir sugražino uostui gerą vardą.

LIETUVOS NUOPELNAI. Būtų sunku straipsnio rėmuose išdėstyti viską, ką Klaipėdos kraštas davė D. Lietuvai ir atvirksčiai. Pirmas teigiamas ir svarbus susijungimo faktorius Klaipėdos krašte LITO IVEDIMAS. Tai stabilizavo kainas, prekybą ir gyvenimas ojo į normalę pastovias vėzes.

NIEKUR VALSTYBĖS TIEK NEKREIPE DĖMĖSIO Į ŠVIETIMĄ IR NESKATINO MOKSLO, KAIP LIETUVOJE. Klaipėda 1923 m. turėjo tik vieną gimnaziją, o Šilutė - mergaičių progimnaziją. Lietuva įsteigė gimnaziją Klaipėdoje, progimnaziją Šilutėje ir Pagegiuose, kuri vėliau išsivystė į gimnaziją, ir visą eilę kitokių nokyklų. LIETUVOS VYRIAUSYBĖ ŠUTEIKĖ DAUG STIPENDIJŲ NORINTIEMS STUDIJUOTI EUROPOS UNIVERSITETUOSE. Kiek vėliau Klaipėdoje buvo įsteigti Pedagoginis ir Prekybos Institutai. Pastatė modernius rūmus Klaipėdos ir Pagegių gimnazijoms. Davė geriausius savo pedagogus, kaip tai Praną Masiotą, Toną ir kitus. Kad tos mokslo įstaigos turėjo aukštą autoritetą vietos gyventojuose, liūdijs ir tas faktas, kaip augo mokinių skaičius. Vokiečių gimnazijoms mokinių skaičius iš 600 sumazėjo iki 270, o Vytauto Didžiojo (lietuvių) gimnazijoje išaugo iki 1,000, Pagegių iki 600. Ar tai ne geriausi liūdininkai?

* * *

AUGO FABRIKAI. Pramonės srityje iš susijungimo laimėjo abi pusės vienodai. Lietuva gavo keletą kad ir neveikiančių, ar mažai vei-

Montreal, sausis-January, 1943.

kiančių fabrikų, bet turinčius pilnus įrengimus bei patyrusį personalą ir darbininkus. Per tai galėjo išvystyti naujos jai indus-trijos šakos. Visi tie fabrikai buvo ne tik paleisti darban, bet ir keleriopai padidinti. Buvo įsteigti visai nauji fabrikai. Lietuva, steigdama fabrikus, mokslo įstaigas, praplesdama ir gilindama uostą, steigdama prekybinį laivyną ir įdedama stambias sumas į sta-tybą, nesykstėjo. Kaip geras šeimininkas ji žiūrėjo į Klaipėdos kraštą ne kaip į svetimą, o kaip į SAVO PILNATEISĘ LIETUVOS DALĮ.

* * *

SKIRTINGA PAŽIŪRA. Nežiūrint to, Scimelio dauguma buvo vokiška; lietuvių iš 29 buvo tik - 9. Man toks galvojimo būdas atrodo siau-ras. Lietuvių buvo dauguma, dauguma lietuvių skaitė save lietuviais, bet blokavosi su vokiečiais, ne dėl to, kad jie būtų norėję Kraštą gražinti Vokietijai. Toks klausimas niekuomet nebuvo statomas, daugelis ir vokiečių buvo lojalūs ir to visai nenorėjo. Buvo tik pažiūrų skirtumas. Lietuva žiūrėjo į Klaipėdą kaip į neatskiria-mą dalį, kuriai, laikui bėgant, nebūtų reikalinga jokia autonomija. Tuo tarpu vokiečiai ir dalis lietuvių buvo įbauginta ir todėl bal-saviną už lietuvių kandidatus skaitė pasisakymą už autonomijos pa-naikinimą. Tai ir buvo pasidalinimas į didžlietuvius ir klaipėdie-čius - memelanderius. Daug kartų man teko tai išgirsti iš pačių vokiečių.

Nuo 1932 m. Vokietijoje įsigalėjo nacionalsocializmas. Hit-leris atgavo Saaro kraštą, užėmė Austriją, Čekoslovakiją. Apsvai-gintas tokiais laimėjimais, į kuriuos plėtus pasaulis rimtai nere-āgavo ir, ieškodamas naujų efektų, UŽGROBĖ JIS IR KLAIPĖDOS KRAŠ-TĄ. Bet ar galutinai? Mano giliu įsitikinimu -- ne.

Paskutinių įvykių raida rodo užgrobikams galo pradžią. Ar tas galas bus jau šiais ar kitais metais, negalima pasakyti. Apskait-liuoti galima apytikriai masinių amžių: kaip ilgai tarbaus automo-bilis, padangos, bet ne žmonių nervai. Nei gabiusias psichiatras tokio diagnozo negali nustatyti. Suirutę asies liogeryje gali įvyk-ti staga, per naktį. Kaip degtukas ar deganti cigarete gali padary-ti eksploziją, kur yra atatinkamos medžiagos, taip ir koks nors vienas kitas įvykis viduje gali atlikti tą patį veiksma pas priešą.

Kada, Atlanto Čarterio ir kitais pažadais, pagaliau, teisin-gumo dėsniais, bus gražinta laisvė Lietuvai, tada LAISVĖS VARPAS KAUNO TAUTOS MUZEJUJE SUSKAMBĖS JAI DRAUGĖ SU KLAIPĖDOS KRAŠTU IR VEIKIAUSIA SU VISA MAŽAJA LIETUVA!

* * *
* * *
* * *

MINTYS APIE KRISTU ¹³

Vincentas Budrikas

Kristus yra principas jungiąs visus daiktus. - PAULIUS.

Kristus yra nereginojo Dievo eikonas ar paveikslas.

Pauliaus Kristus nėra laiko ar erdvės Kristus. Jis yra nereginas, neliečiamas, ir visa tai, ką sie transcendentūs terminai reiškia. Kristus yra principas; ne žmogus, tik vadinamas žmogum. Paulius asmenuoja abstrakcija.

Kristus yra istorijos judanti jėga, visų žmogaus pastangų šaknies ideja, Vienas, kuriame visų žmonių gyvenimas yra susijęs tarsi daugis dalelių viename asmeny.

Paulius skelbia, kad "Viešpats yra dvasia" (O de Kurios to pneuma estin) ir "gyvybė teikianti ar gaivinanti dvasia" (eis pneuma zopoiovn).

Dvi idėjos, Mesijas ir Logos, randa savo klimaksą Pauliaus Kristaus koncepcijoje.

Naujas idealizmas didelę galią skelbia vidujinį Kristų. Jo Kalėdų giesmės yra amžinas Kristaus paveikslas.

Kristus yra kiekviename žmoguje.

Kristus mumyse kartoja daugelio šimtmečių Kristaus žodžius.

Kristaus dovanos: išminties dvasia, pažinimo dvasia ir tikėjimo dvasia; jėga gydyti ligas ir daryti stebuklus; pranasavimo jėga; jėga pazinti dvasias ir jėga kalbėti ir suprasti svetimas kalbas. Tai septynios dieviškos prigimties galybės.

Matas matė Jezuje Adomo sūnų; Lukas - Tobulą Žmogų; Jonas - Dievišką Žmogų ar Žodį, Markas - Dievo Sūnų, galingą, didelį Žmogų, kupiną vyriškumo; Žmogų visur darantį gerą, tarnaujantį žmonėms.

Kristus yra pasaulio raktas.

Kristus ilgą laiką nešė kryžių savo širdy pirm, negu minia jį ant Jo pečių uzdejo. Net ir Galilėjos Kanos scenoje, jis kalbėjo apie savo valandą.

Montreal, sausis-January, 1943.

Kristus yra puikus brangakmenis, bet žmonės nepažiūsta jo vertybės. Jis yra saulė, kuri nuolat šviečia, bet žmonės nemato jos skaistumo ir nevaikščioja jos sviesybeje.

Jis yra daržas kupinas saldumynų, avilys pilnas medaus, saulė be dėmės, žvaigždė nuolat liepsnojanti, šaltinis visad tekas, upelis visad sruvenas, rožė visad žydinti, pagrindas niekad negriūnas, vadas niekad neklystas, prietelis niekad neapleidžia.

Joks protas negali pilnai išmanyti Jo didybės; joks liežūvis negali pilnai paskelbti Jo svarbos; joks genijus negali pilnai aprašyti Jo grožio ir vertybės.

Jis yra visos gėrybės versmė, viso prakilnumo šaltinis, tobulumo veidrodis, dangaus sviesybe, žemės stebuklas, laiko visu puikiausias kūrinys, amžinybės skaistybe; palaimos saulė ir saulėtasis gyvenimo kelias.

Jis yra tobula meilė; rytas be dobosų, diena be nakties, rožė be spyglių.

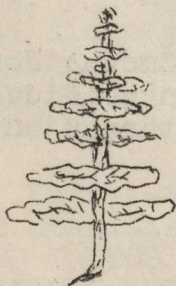
Iš Jo lūpų varvą saldybė tarsi medus iš korio; Jo akys spinduliuoja meilumą; Jo širdis lieja meilę.

Krikščionis yra maitinamas Jo rankomis, nešiojamas Jo širdyje, saugojamas Jo glėbyje, auklėjamas Jo krūtineje, vedamas Jo akies, mokomas Jo lūpų, sildomas Jo meile.

Kristaus žaizdos yra žmogaus gyvenimas; Jo šypsena žmogaus kelio sviesybė, sielos sveikata, ir palaima, žmogaus ramybė ir dangus žemeje.

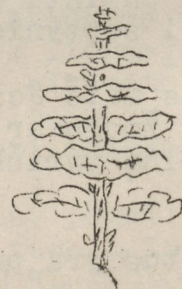
* * *

LAUKIAMAS SVEČIAS

Jis dažnas mano svečias
Širdy, sieloj, prote;
Jo karalijos placios -
Žirandelių krašte.

O, ilgu man be Tavęs,
Vai liūdna, neramu...
Nors vėtro susiubavę -
Tavęs ieškot einu.

* * *

NAKTIS ATEINA SVETUR

Antanas Vaičiulaitis

Aukšti kalnai, giria ir paukščiai tilo;
Dienos daina jau gėso užu silo,
Ir snypsdamos ant kelmo susirangė
Žvaigždžių ramybei dvi varinės angys.

Naktie tarp tėviškės miškų, paparčių,
Kur pušys rymojo, kaip lieknos marčios,
Ir nigo akmenys, gyvatės, kalvos!
Kur, broli istrentas, priglasi galvą!?

Thompson, 1942. VI. 17.

* * * * *

GRAŽUS KALĖDINIS LEIDINYS

Maria F. Jokūbyniene

Šiuomi noriu išreikšti pasitenkinimą ir dėkingumą visiems, kurie kuom nors prisidejo prie "M. Lietuvos" Kalėdų nr. išleidimo, kuris liūdiuja, jog į jį įdėta daug atsidėjimo, triūso ir laiko; ypač tų žmonių, kurie ne tik savo broliškas mintis iliejo į tuos skaitlingus puslapius, bet ir daugelio kitų išreikštas mintis, turėjo net kelis kart perleisti per mintį ir rankas, kad jos pagaliau būtų įlietos į tuos, žurnalo puslapius.

Taipgi matosi didelio darbo įdėta į vaizdus, kurie didele dalimi prisideda prie žurnalo geresnės išvaizdos, jo įvairumo ir patrauklumo.

Man patiko visų kalėdiniai straipsniai, ar tai lengvesnio pobūdžio, ar sunkiais vargingais atsiminimais ismarginti, jie

Montreal, sausis- January, 1943.

visi sudarė kontrastą, parodė skaitytojui, kokių įvairių gyvenimo vaizdų Kalėdų šventėse esama; ir kad skurdas tyliai sutiktas ir kantriai pergryventas - dažnai atneša gražių vaisių ateičiai.

Nežiūrint kiek skirtingų žmonių, skirtingai galvojo ir rašė, o vienok, šių dienų karo smėkla, ziniomis ar neziniomis, giliai išsiskverbusi į kiekvieno rašini.

Taip, tai šių dienų pasauliniai veiksmai, persisunkę lyg kokie syvai per mūsų protą, per jausmus, jeigu dar kūnui ir pasisekė išlikti sveikam.

Tas pasaulinis chaosas, dažnai mums diktuoja prieš mūsų valią ir jeigu mes nenorim patys savęs ir kitus sukompromituoti, mes esam priversti, tyliai priinti reikalavimus, kurie mums sako, kad ir apie žmoniskumą turi užmiršt... Nors širdis ir plysta iš skausmo, o protas nuolat tau kala ir kala: "tai neteisybe! Tai paniekimas! Kur tavo jautri širdis?!" Bet ... tu tik nušluostai riedančias asaras ir pasikinkęs savo valią, tramdai savo širdį ir jausmus ir vėl lauki ir lauki, kada ateis Kalėdos, kaipo ramybės ir taikos simbolis, visiems geros valios žmonėms; o ne kaip tik pripuolama diena, kurią vienį jaučia o kiti, tik kaip sapne, pralekdami pro iliuziją, skaeptiskai numoja su ranka, nepriduodami veik jokios reikšmes.

Bet ar galim juos kaltinti? Ar galim juos įtikinti, kad Kalėdos tikrai visiems lygiai skirtos, kada jie aiškiai mato ir jaučia, jog vienaip sakoma, o visai kitaip daroma...

Taip, aš iš gilumos širdies linkiu, kad ateinančiais metais, mūsų žurnalo puslapiuose, atsispindėtų tikras džiaugsmas ir kad simbolinis išreiškimas GARBĖ AUKŠTYBĖSĖ IR RAMYBĖ GEROS VALIOS ŽMONĖMS ŽEMĖJE - neskanbėtų abejingai.

* * *

A Š K O V O S I U.

Aš kovosiu:
 Ne karčeliu,
 Ne aštriuoju,
 Ir ne krauju:
 Tik zodelių,
 Tik saldžiuoju,
 Asarėloms
 Krištolinėms;
 Aš prasysiu.
 Su dainelėms,
 Su auksinėms
 Pavaisysiu.

TAUTA IR MOTINA

Motinos Sūnus

Tauta visuomet kaip ir motina, rūpinasi savo vaikų gerove. Ji trokšta, kad jie visi būtų sveiki, linksnai ir laimingi; kad neskriaustų vienas kitą, bet kiti kitan padėtų, ir prie tautos gerovės prisidėtų. Kad savo ištikiniais darbais būtų teisingi savo tautai, nes tauta visus tautiečius lygiai myli, kaip ir motina savo tikrus vaikus: sūnus ir dukras.

Motina visuomet stengiasi savo tikrus vaikus sutaukyti kada jie tarp savęs susipeša - taip pat ir tauta stengiasi visada savo tautiečius kaip galint derinti, kad tik jų nekeltų tarpe savęs nereikalingų barnių, kurie nieko gero nenesa tautos gerovei ir laimei.

Taip pat kaip ir motinos vaikai kada pešasi tarpe savęs, jie nieko gi gero nesuteikia motinos džiaugsmui.

Prie šių prilyginimų galima privesti sekančią išvadą: O ką gi daro nekuri mums tautos vaikai? Pešasi dėl savo siaurų ištikinimų, kurie ištikrųjų nieko gero nenesa mūsų tėvynei Lietuvai! Tokie gi nieko gero nežada nei mums patiems lietuviams, kurie esame ne taip jau skaitlingi tarpe svetintaučių. Vietoje džiugsmo, dorų darbų - girdime tarpe savęs lermus, barnius, koliojimus, kas nesą tik gėda. O tiek tauta, tiek motina, trokšta, kad jos vaikai tautiečiai sugyventų vienybėje; kiti kitan kiek galint padėtų gyvenime. O jeigu to nėra, tai tauta ir motina nukenčia. Skleidžiamas kerštas, neapykantos dvasia, nieko gero nežada nei tautai, nei motinai. O kiek teko pastebėti: žmogus su keršto, neapykantos ir pavydo dvasia, neturi ir pats sau džiaugsmo nei laimės; nes jis į viską žiūri keršto, neapykantos ir pavydo akimis. Visą smelžia, nickina... o tokių lietuvių yra visose kolonijose, nes atsispindi daug "gražių perlių" spaudoje. Lietuvis lietuvi susitikęs, privalėtų maloniai pasisveikinti, o čia žiūrek!... Meta negražų žvilksnį jei ne su jo nuomone sutinka; nuoširdaus žvilksnio nematysi. Sako jis ne tos tikybės, ne į tą bažnyčią eina nelsties, ne iš tos malda knygos garbina Dievą; o gi tikrumoje - lietuviai daugumąj Rymo katalikai; tik nekuri gerai nepažinę katalikybės - pasisalina nuo bažnyčios, kuri skelbia kilniausią Kristaus mokslą. O kurie žiūri Kristaus akimis, tie nenori artinui daryti skriaudų, jų ke-

Montreal, sausis-January, 1943.

139244

lias Dievas ir Tėvynė. Taipgi ir tos moterys, kurios žiūri Kristaus Motinos Marijos akimis, ir nenanō ir nenori daryti Lietuvai skriaudos nei savo broliams lietuviams.

Ar gi daug mes lietuviai galime lainėti tarpe savos rietenas keldami? Ne! Tautos darbai privalo būti tylūs, bet našūs ir naudingi. Naudingus darbus dirbdami nors ir tyliai, rasime dvasinio patitenkinimo, ir išravesine erškėčius iš visų Lietuvos takų.

Tad, brangūs broli lietuvi! Būk pilna žodžio prasme pažangus žmogus. Žiūrėk žmoniškumo akimis į pasaulį. Žiūrėk platesniais akyraciais, o pamatysi ką laukia iš tavęs tavo tėvynė Lietuva! Stenkis išsiskiepyti savo sieloj žmoniškumo daigus, o būdamas žmogus žmoniškas – niekada nesidės išdavikiškų kaukių, nesigėdys savo tautos ir tėvynės, bet bus doras jos sūnūs ar dukra; kurs savo motiną gerbia ir myli. O motina ir tautą, visuomet pažįsta savo vaikus: už gerus darbus juos pagiria, už blogus – liūdi.

* * *

P A Ž I Ū R Ė K I T

J. Aistis

Pažiūrėkit, mieli broliai, į supiltus
Kritusių sukilėlių kapus,
Kur jie savo kūnais grindė tiltus,
Versdami gyvenimo sukruvintus lapus...

Pažiūrėkit, mieli broliai, į trentinių
Eisėnas per tundras ir stepes –
Mylimos ir melainingos mūsų tėvynės
Gyvą sirdį sopulingai gniauziančias reples.

Pažiūrėkit, mieli broliai, jos sodybų
Ugnimi sulygintų ten su žeme, –
Vis tai ji ir vis ant medžio kryžiaus kybo
Darganų ir vetrų siurpulingam užime.

* * *

NORINĖS ŽYGIVOTĖ

V. J. BUDRIKAS

Mes galim pasisenti perspektyvos to, ką 1943 n. turi mums sandėly, atsizvelgdami į 1942 n. sausį. Hitleris neseniai pašėlęs, kad šie metai "privalo" padaryti deciziją, kas išgelbės mūsų žmones". Jis dabar ne toks tikras, koks buvo metai anksčiau, kai jis pranašavo 1941 metais: Šie metai "bus didžiausios pergalės pasiekimas mūsų istorijoje". Tuomet rusai žengė pirmyn kaip ir dabar, nors kovos antpuolis buvo iš Maskvos vakarų vietoj Stalingrado vakarų. Britai ruošėsi užimti Bardiją. Japonai savavaliai briovė ant Luzon salos ir ruošėsi paimti Manilą. Jie iš visų pusių darė atakas ir puolė Niderlandijos Rytų Indiją, ir žygiavo Malajos pusiasaliu link Singapore.

Naujųjų Metų dieną, prezidentas Roosvelt ir premieras Churchhill drauge ejo į baznyčią Washington, ir sekancią dieną pasitiko dvidešimts dviejų tautų atstovus, kur dalyvavo Rusijos ir Chinijos atstovai, ir padarė sutartį nedaryti atskiros taikos. Pirmą karo mėnesį Amerikai kainavo du bilionu ir puse dolerių. Tai buvo tik pradžia.

Pavojus tūnoje priešaky. Japonai ruošėsi užimti Malają ir Singapore, Burną, Niderlandijos Rytų Indijas, ir įsisteigti bazes Aleutians, Naujosios Guinejos ir Solonons salose. Rusijoje vokiečiai stūmėsi pirmyn link Stalingrado ir Kaukazo kalnynų. Šiaurės Afrikoj, jie ruošes peržengti Egipto sieną ir grumojo Aleksandriją ir Suez. Tuomet kažkas atsitiko. Japonai liko sulaukyti pietų Pacifike ir išvyti iš jų naujai užintųjų bazių. Rusai apgyne Stalingradą ir pietų Kaukazo aliejiaus laukus, ir netamą pasibaigus vėl tapo ofensyvu, ir grasinė Rostovą ir šintus tukstancius nacių kareivių.

Rommel liko išguitas iš Egipto - pakrikę jo armijos likučiai pasitraukė šimtus mylių nuo vakarų Egipto sienos, ir vis dar tebe-traukiasi atgal. Galutinai, Amerikos kareiviai kariauja gretiniais su francuzų ir britų kareiviais prieš nacius Tunisijoje, ir francuzų Afrika yra valdoma sąjungiečių.

Karas dar nelainėtas. Defytų gal dar nebus galima išvengti. Bet tiek galima pasakyti drąsiai ir su pasitikėjimu, kad jei šis šalis (Amerika) nestokos karo gaminių ir valios kovoti; jei ne-

Montreal, sausis-January, 1943.

stigs protingos kooperacijos tarp mūsų pačių aliantų, ir jei sąjungiečių armijos ir laivyno komanda bus tokia gera, kaip ji buvo praėjusių puse metų, mes laimėsime karą. Istorikai turės progos užrašyti tikrą pasikeitimo punktą. Jis gali būti bus Koralo jūra, gal Stalingrado gynimas, gal kova Kinijoje kurios vardas tik keliems tezinomams, gal Šiaurės Afrikos antras frontas. Didelio pasaulio laikrodžio taksejimas, gal šiuo momentu negirdimas, žymi besikeitimo periodą, kai Asis gal buvo sėkminga iki šio laikotarpio, ir kada ji negalės būti sėkminga.

Šie metai žada būti didėjančios vilties metais. Jie tikrai bus didėjančių aukų metais. Jie parodys nelaimingų nuotykių ir žuvusiųjų sąrašą... ir civiliai drovėsis guostis apie savo mažesnius nepatogumus. Mes negalim planuoti dėl taikos 1943 m. pabaigoje, ar bet kokiu laiku. Mes nežinom ar galėsime įgyti ją savo pačių diktuotais terminais, ar norėsime užmokėti aukštą kainą. Asies antplūdis gal dar negreitai nuslugs, tačiau jis slūgsta ir krypsta kita kryptimi.

* * *

Pergalės šviesa yra taipgi ir laisvės šviesa.

Amerika yra pasiryžusi kovoti, kad pergalės ir laisvės šviesa neužgestų, bet religingai liepsnotų, ir kad jos geradaringi spinduliai savo spindėjimu nusviestų tuos sumindžiotus krastus, kur neteisus ir žiaurus nugalėjimas padarė pustynes ir kur, tragingu momentu, tiranija drįso begėdiškai išniekinti naturalines žmonių teises.

* * *

Popiežius Pius XII patiekė krikščionių pasauliui kalėdinių žinių. Tai konstruktyvios ir kilnios žinios.

Šis garbus, gerbiamas ir plačiai mylimas religinis vadas nestokoja geros valios priminti visų rasių ir įsitikinimų žmonėms apie jų dvasinės pareigas, ir apie palaikimus priklausančius nuo jų pareigų pildymo.

Jis visuomet įjėgia atsisaukti į visus pasaulio žmones, nežiūrėdamas rasės ar tautybės, kad pamestų netikusį gyvenimo būdą ir priimtų ir palaikytų idealus ir giminingumą, kurie yra naudingi, o ne destruktivūs žmonėms.

Tiesa, realizmas verčia Popiežių pripažinti nelaimingą kariuomenės pasaulio padetį.

Jis pripažįsta, kad pasaulis šiandien yra "aptamsintas tra-

Nepriklausoma Lietuva

gingomis klaidomis".

Jis žino, kad visur pasauly yra legionų legionai kankinamų žmonių, kurie daboja savo laimės galą, savo pastangų išsiliejimą kovos verpetuose ir audringų dienų neapykantoje.

Jo užuojauta nėra partizaninė, bet universalė. Ji yra ūgdoma didelių noru, kad suteikti žmonėms paguodos ir visais galimais būdais padėti jiems šioj baisių rungtynių ir gincų valandoje.

Bet jis perspėja, kad neišvengiamos sąlygos pabaigti šitą nelaimingą karą yra "klusnumas Dievui ir Jo amžiniems įstatymams". Žmogus turi būti vedamas įsitikinimo, kad jis kovoja už tiesą ir kad jis pasvencią jai savo simpatijas, energijas ir pasiaukojimą; kad jis kovoja už Dievo amžinų įstatymus, už žmogiško kūno didybę ir prakilnybę ir už jo tikslų pasiekimą.

"Kas tik nori taikos, tas privalo gražinti žmonijai kilnumą, kurią gavo iš Kurejo", sako Popiczius.

"Mano palaiminimas sickia visus tuos, kurie, tarytum kryživiai, kovojo už šitą ir geresnę krikščionių pasaulį".

Šios kilnios žinios suteikia Amerikos žmonėms naujo pasitikėjimo jų žygy ir naujos jėgos kovoti už tiesą.

Mes esam pilnai tikri apie mūsų vertingą žygį šiame kare, ir apie mūsų dvasinę pilnavalystę kariauti iki galo, kol pasieksime pergalę.

Amerikonai yra visu tikriausi apie šių rungtynių nuopelną.

Mes trokštame vien taikos visiems žmonėms ir tautoms... su visuotines doroves ir teisingumo sąlygomis.

Mes kovojame, kad eliminuoti tiraniją ir priespaudą iš šio pasaulio.

Mes norime palaikyti žmonijos prakilnumą ir padorumą.

Mūsų priešai parodo visa tai, ką Popiczius denuncijuoja ir visa tai, ką mes smerkiame.

Tai yra mūsų priešai šiame kare, kurie padarė šį konfliktą tikrai neišvengiamą, iskovveikdami ir apiplesdami nekaltus ir silpnus žmones, ir šitaip ardydami pasaulio taiką ir saugumą.

Tai yra mūsų priešai šiame kare, kurie peržengė ir subiaurino visus krikščionybės mokymus; kurie isniekino "Dievo amžinų įsta-

Montreal, sausis-January, 1943.

tymus", ir kurie sukėlė šių gigantiškų ir žiaurių rungtynių baisią smėklą ir grasią būtinybę.

Amerika, per kiek laiko, su pasiryžimu ir net viltingai norėjo išvengti šio karo, ir mane kad jo galas pasibaigs be mūsų dalyvavimo.

Bet - pikta mūsų priešų intencija atšventino ir subiaurino mūsų ramų tautos gyvenimą; ir jų pūkta ataka nepaliko mums kito pasirinkimo, kaip tik ginti tai, ko mes trokstame ir ką branginame.

Popiežius savo gražiomis ir padrašinančiomis Kalėdų žiniomis stiprina mūsų protą ir širdį šioj kovoj už žmonijos laisvę ir nepriklausomybę.

"Kasmet", jis sako, "Kalėdų atėjimas atneša visų krikščionių ausims Jėzaus žinių iš Betlejaus prakartės, šviesos iš tamsos; žinių, kurios nusviečia dangiskų grožiu ir tikrumu šį pasaulį aptamsintą klaidomis".

Mūsų amerikų tikrą tikslą: atstatyti sveiką, ramų pasaulį - geresnį pasaulį visų žemės žmonių pasilinksminimui, palainai ir turtejimui.

Bainė įkvepia diabolinio keršto gresnę. Vokietija ir Japonija be abejonės matė rankrastį ant sienos, ką jie dvi grąsino nudrėksti paskutines "tarptautinių teisių" drozles ir žadėjo kankinti ir sukonevėikti Aliantų nelaisvius. Bet joks žmogus, kurs studijavo Vokietijos ir Japonijos istoriją per paskutinius dvejetą tūkstančių metų, negali abejoti, kad šie du demonai išikūniję Hitlerio ir Tojo kaukėse, tikrai nemano daryti tai, ką jie du sako.

Tačiau, vietoj įkvėpti baimę numyse jie skatina mus padvigubinti mūsų pastangas, kad kuogreičiausiai sunaikinti Vokietiją ir Japoniją - nes tu žinai, kas laukia tavęs ir tavo seimynos, jei jie nugalėtų mus!

* * *

Aš manau, kad "neokupuotos" Francijos smarvė yra biauresnė laisvę mylinčių amerikų sniurksloms negu "okupuotosios" Francijos smarvė. Nežiūrint popiežiaus ir francūzų kunigų protestų, 25,000 žydų liko "išgabenti" iš išdaviko Lavalė teritorijos į Vokietiją - dirbti darbo koncentracijos stovyklose.

"Okupuotoj" Francijai, mes žinom ko laukti iš vokiečių - Fredericko Didžiojo, Bismarko, Kaizerio ir Hitlerio garbintojų. Bet "neokupuota" Francija yra dalis tos Francijos, kuri sykiu didžiavo si ir teisėtai - savo tolerancija ir savo laisvės meile. Francija

valdoma Lavalas šiandien nugrimzdo į tokias pragaro gelmes, kur dar nė viena civilizuota tauta nebuvo nugrimzdusi.

* * *

Skaitytojas klausia, kodėl Martynas Dies, ne Amerikoniškos Veiklos Tyrinejimo Komiteto pirmsėdis, dabar turėtų dėmėtis komunizmu. Atsakymas, man atrodo, glūdi kitame klausime: už ką mes kariaujame? Mes kariaujame už Amerikos gyvenimo būdą - Amerikos ekonominę ir politinę sistemą. Komunizmas nori panaikinti šią sistemą ir gyvenimo būdą. Todėl mes kovojame prieš komunizmą, kaip ir prieš nacizmą. Dabar yra laikas nuvalyti mūsų žemę ir pašalinti visus naikintojus. Ir šitą darbą Dies stengiasi dirbti.

* * *

Taip, tai tikra tiesa, kad jei kiekviena šalis ir kiekviena tauta žemeje stebuklingai ir ūmai išnyktų ir tiktai U.S.A., Anglija (savo kolonijomis ir Airija), Francija, Skandinavijos šalys, Holandija ir Belgija liktų, tuomet civilizacija visa žodžio prasme vis dar egzistų. Aš dar norėčiau pridėti italus (priešmusolinus), kurie, su virsui paminėtų šalių tautomis, aš manau, mielai noru ruošus įkinkyti judesio pajėgon žmonijos didžiausį, nuostabiausį pažangų sąjudį šios planetos istorijoje.

* * *

Su kiekvienu mūsų armijų defytu ar antpuoliu, kiekvienu nuskaudintu laivu ar krūzeriu, kiekvienu liepsnojančiu orlaiviu, kur mūsų vėliava plevesuoja, tu junti Ameriką augančią ir vis giliau ir giliau tvirtejančią tavo sieloje.

Pergalė žadina mūsų patriotizmą ir uždega karštą ugnimi; bet tik kraujas, prakaitas, asaros, atpuoliai gena mus į mūsų osybės šaknis, kur gyvena Valley Forge, Lehingtono, Gettysburgo didvyriai ir kur mes maisomes tarsi mistinėj Washingtono, Jeffersono ir Lincolnio sąjungoje.

* * *

Kredas 1943 m. visiems Jungtinių Amerikos Valstybių piliečiams:

Mes sutriuškinsime Vokietiją ir Japoniją taip pilnai ir negailėstingai, jog jos niekad neatgims kaip pirmos klasės valstybės.

Mes dar kartą tvirtiname mūsų nesvyruojančią ištikimybę Amerikos laisvam gyvenimui - šventai prisiekiamo saugoti atcities taisyklų mūsų laisvą, kompetingą veiklą ir elgėsi, mūsų Konstitucijos dvasią ir kuną, ir ginti mūsų laisvės ir mūsų politinę nepriklausomybę.

Montreal, sausis-January, 1943.

somybę nuo visų žemės jėgų.

Mes vesime nepaliaujamą legislatūros ir švietimo karą prieš komunizmą, fašizmą ir visas jų sistemas ir jų parazitinius bičiulius kolcivius.

Mes liksime tradicingi, fundamentalūs Washingtono - Pains - Jeffersono - Lincolno veisles amerikonaais.

Mes esam pasirošę dar kartą atsistoti mūs Lehingtono, Konkordo ar Gettysburgo tvirtovėje, kad apginti šiuos principus nuo visų reakcionierių komunistų, fašistų ar kitokių istų sukilimų.

Visiems Amerikos ir Kanados "Nepriklausomos Lietuvos" žurnalo skaitytojams ir priešeliams, kurie skaito mano raštus, visa esybe linkių geros laimės ir sveikatos 1943 metams ir visiems būsimiems metams.

* * *

Argi mes norime žaisti "tardymų" farsą po karui? Prezidentas Roosveltas sako, kad bus sudaryta "Jungtinių Tautų Komisija ištirimui", kas yra kriminalistai - tarytum jis ir visi Jungtinių Tautų vadai nežinotų!

Tirti Hitlerį, Mussolini, Tojo, Goering, Goebbels, Himmlerį, Hess, Kvislingą, gestapo vadus ir Japonijos ir Vokietijos karo lordus, tai prisipažinti kad mes tikime, jog jie gali but nekalti.

* * *

J Ū R A I

Tu šauki į save, mane moji savin,
Ir is ilgesio seldai bangas...
Rausvos žaros užges, juodos pusys nulinks -
Kas tave uzvaduos man, o kas? - - - - -

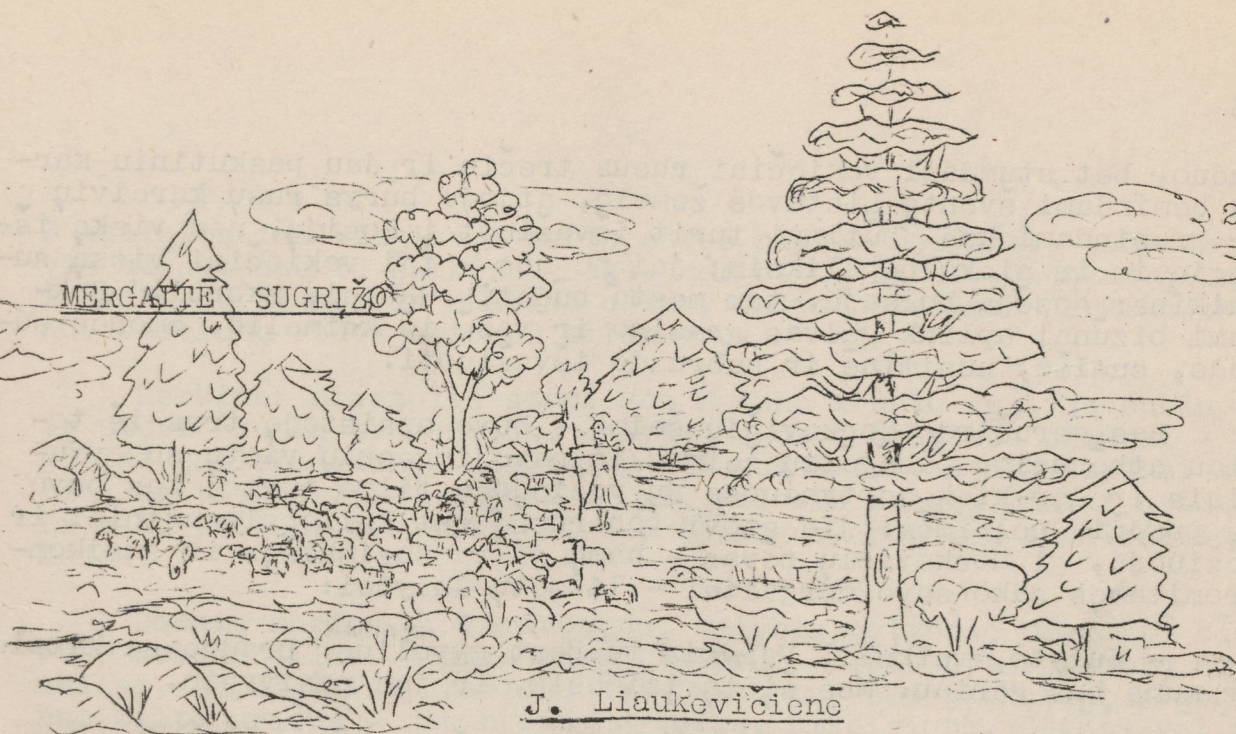
... Galinguose glėbiuose aš užmigus supsiuos,
Anž žalsvų menasienoj bangų...
O zuvedros skrajog, o zuvedros dainuos,
Kad taip moki myletti tik tu.

El. Bujokaite

* * *

Nepriklausoma Lietuva

MERGAITE SUGRIŽO

J. Liaukevičienė

Lazdijų valsčiuje, Seinų apskrity, stovi vienas kaimelis Jurčiūnais vadinamas. Kaimelis nedidelis, vos iš šešiųlikos gyventojų susidedas, bet visi gyveno pasiturinčiai. Tik kažkodėl šis kaimelis tarytum seniai nujausdamas ką tai baisaus... - prisiglaudęs tūno labai saugioje vietoje: iš vienos pusės stūkso ežeras Galstū vadinamas, kurs šešių kilometrų ilgio sidabro bangų kaspinu išsitęsęs.

Galais ežero, vingiavosi vieškeliai, ir Didžiajam karui užėjus, čia traukdavo ilgomis virtinėmis rusų kariai, paskum vokičių "smailakuodukai"; taip kaimelis pasistiepos tik stebėdavo praeivius svetimkojus, minancius ne tik Lietuvos viešelių takus, bet linkdavo po tų armijų kojomis ir laukų javai ir pievos, ir sodai ir svirnai...

Per vidurį kaimelio - stovėjo dideliu pjūviu grabė šimto pėdų gylio, pusės varsnų pločio, ir apie pusę kilometro ilgio. Čia iš tolimųjų laukų bei balų - subėgdavo vandenys ir bendra srove skubėdavo į Galstū ežerą. Šio griovio krantai nuo senų senovės apaugę pukiais medžiais ir krumoksliais, viliodavo į savo pauksmes pasiklausyti amžinos dainos slamejimų.

Didžiajam karui siaučiant, šis griovis buvo viso kaimelio priebėga - sleptuve. Kulkoms zvimbiant virs kaimelio - tuojau visi sprukdavo į griovį, čia skubėdavo pasislepti ir Mockeyčių šeima. Žmonės atsiradę saugioje vietoje, džiaugdavosi ir gėrėdavosi brangia gamtos dovana sakydami:

- Gal ir apsaugos Dievas mus ir mūsų kaimelį nuo karo baisybių.

Bet, deja, ne taip išėjo, kaip seneliai pranašavo. Vieną auringą dieną tai yra 1915 metais rugsejo mėnesy, nors buvo ir gražus

ruduo, bet stumdami vokiečiai rusus trečiu ir jau paskutiniu kartu bėmindami šventą Lietuvos žemelę, atėjo burys rusų kareivių ir grasindami kad "būtinai turit išvažiuot į Rusiją, nes viską išdeginsim ir nieko nepaliksime; jei ne mes - tai vokiečiai viską sunaikins: Roseja bolsaja, tam mesta būdet! Skorei, skorei!" Sūkdami bizūnai aplink galvas grasino ir vėrė iš kaimelio, žmonės sujudė, sumišo, nusiminė ir subruzdė išvažiuoti.

Pas gerasirdę Mockevičių šeima - buvo apsistoję trys iš toliau atbėgusios pabėgėlių šeimos iš pavojingesnių vietų su gyvuliais ir dar kiek septyniuose jų vežimuose tilpo turto; tas buvo jų pradžia nelaimės: jie stovi pasirusę ant kelio pirmutiniai ir važiuoja, gi Mockevičių tėvas - namų galva susinaišęs ir susikompromitavęs sako savo mergaitei - 14 metų Julytei:

- Julyte, vaikeli! Varykis tu bent gyvulius. Drauge su kitais, ir mums bus geriau. Mes šį tą išimesim, ir jus pasivysim.

Julytė tėvelio klausė, ir gyvulius išsivarė.

Tuo tarpu tie kareiviai visko prisiplėšę pasitraukė ir išėjo savo keliais.

Kaimelio vyrai pasitarę priėjo išvadą, kad niekur nevažiuoti iš savo gimto lizdo, nes kitur niekas nelaukia, ir niekur geriau nėra.

Vėl susislėpė į savo slėptuves... tėvas Mockevičius nevažiuoja, ir visi jo šeimos nariai nevažiuoja. O mergaitės Julytės jau ner... Tėvas atsiminęs Julytę išleista į pavojų, pradėjo nerimti, ir pradėjo vytis; motina verkdamą paskui su šešių mėnesių kūdikiu ant rankų, keturių metų mergaitę bėga paskui motiną... sunku plunksnai išreikšti tą sceną, kuri bus amžiais neužmirštama. O kiek dabar tokių scenų kaip pagalvoji?!

Pagaliau, kelionėj, motina suklypo, apalpo. Tėvas dar vis vež Julytę. Bet jis pasuko vienu keliu, o Julytė gyvulius nusivare kitu...

Kada Mockevičius pribėgo rusų sargybą, ji toliau neleidė. Liepė grįsti greičiau, nes čia ugnis tuo atsidarysianti.

Mockevičius grįžo. Grįžo be vilties, rūpestų sugniužęs. Rado žmoną namuose jį raminančią, kad mergaitė sugrįš...

* * * *

Julytė per dieną ir per naktį gyvulėlius varydama galvoja su tikra viltimi, kad ją tėveliai pasivys. Bet nerimsta, jų nesulaukdama liūdi ir verkia. Norėtų grįsti, bet gyvulėliai nesasi pirnyn.

O keliālis išsivingiavęs kuris savęs niekam nešykštį, tarytum vis
vis kuzda; šaukte šaukia: "eikš, mergaite, eikš... zenk toliau..."
ir taip po dienos ir naktiesėjimo, Julytė atsidūrė Merkinėj; kur
nuo Jurciunų rodos apie 50 kilometrų.

Merkinės miestelis stovi ant Nemuno kranto smėlyje suklupęs,
ir stebi žmonių tragedijas. Julytė bendros nelaimės draugai - pabe-
geliai palieka viena, slaptai pasitraukdami... atsikratydami sve-
tima nasta, nusiplauna rankas kaip Pilotas Kristų miniai atidavęs,
ir taip palieka mergaitė alkana, išvargus, basa su suskirdusiom
kojom.

Žmonių marios... kariuomenės galybių galybės; mergaitė bėga
prie Nemunė tilto, laukia tėvų, tai vel grįsta prie gyvulių kurio
nuilšę, sugulę. Taip kartoja keletą kartų, bet paskutinį kartą
nuo tilto grįzus - jau nerado gyvulių. Liko viena. Grįsta vel prie
Nemunėlio, stovi lauke išalkus išvargus ir jau paskutines jėgas
bebaigianti.

Nemunėlis tyliai pliuskendamas tarytum šnara gyvais žodžiais:

- Eikš, mergaite, eikš Julytė, eikš Lietuvos dukra, aš tave
priglausiu...

Tik žingsnelis, ir Julytė jau eis... eis į Nemunėlio globą,
bet štai staiga pasigirdo nepažįstamas balsas, kurs mergaitę pasau-
ke vardu:

- Julytė, vaikelį, aš tavęs čia nepaliksiu! Aš tavo giminai-
tė, tik tu manęs nepažįsti!

Pradžiuo Julytė, užsoko ant vežimo, apkabino savo geradarę,
ašarojo ir guodėsi. O čia jau ji buvo dešimta, kurie viėnais ir
tais pačiais tikslais važiavo.

Dabar, Julytė pradėjo savo kelionę į Rusiją. Žmonės visais ke-
liais eina ir važiuoja kaip į didžiausius atlaidus, liūliuoja kaip
vilnys. Per dieną pasistumia po 7-8 "vėrstus" ir taip plaukia.

Arkliais Julytė važiavo iki Smolensko, paskum sėdo į gyvulių
traukinį, kurs ritosi į Rusijos gilumą. Nuveze į Nizny - Novgoro-
dą kurs randasi ant Volgos abiejų šonų, kur dabar eina frontas, tik
kiek arčiau į pietus.

Čia Julytė pradeda naują gyvenimą. Nors jaunutė, bet privalo
būti savystovi, nes jos geradarė giminaitė turėjo užtektinai savo
vargo su septyniais vaikeliais - visais mažučiais. Jos vyras - li-
gonis. "Vargas ir jai..." - nekartą mąste Julytė.

Taip plaukē savaitēs, mēnesiai ir metai. Mergaitē nieko nežinojo apie savo tēvelius, o tēvai nežinojo kur jū mielā Julytē. Pagaliau po triju metu, patekejo skaistesne saule prancsdama, kad galima jau grīstī ī Lietuvā!

Julytē grīsta.

Sunkus buvo tai grīzimas, kaip ir išvažiavimas, bet dabar žibējo vilties žiburys tēviškes sodyboj, kurs mojo ir saukē ī kūdikystēj pramintus takelius.

Julytē nors daug pergyvenus, bet grīžo sveika ir pačioj gražiausioj jaunystēj. Rado motinėlę išvargūsiā, pasenusiā, su sidainiai išbalusiais plaukais, su palausta sveikata.

Tēvelis gi, jau buvo vos gyvas, nuo tada kai vokiečiai jį pastatē prie sienos susaudyti ir tik per plaukelį liko gyvas, nuko jo paskutines jegos, bet Julytēs lukosčio viltis, jame dege ir ir jis kasdien jos laukē.

- Dabar galēsiu bent ramiai numirti. - jis pareiškē Julytei, kai ji perzengē tēviškes slankstį.

* * *

Brangūs skaitytojai, ar dabar mažai tokių vaizdų vaizdolių, kurie sukrečia jau tik pagalvojus!

J. Liaukevičionė.

* * * *

Į D A R B Ą !

Platieji dirvonai, apleisti laukai;

Skubėkit, subruskit, į darbą draugai.

Darbuokitės broliai, išvieno visi,

Dievas laimins darbą kaip saulė šviesi.

Darbuokitės rankoms, kas galite galva,
Kad tik išvadavus mylimą Lietuvą!

Mūs darbas niekuomet neliks be žymės;

Jo naudą atjausti kiekvienas gales.

Metai po metelių vis žengsim pirmyn,

Ligi nukeliausim sviesion ateitin.

Juozapas Žemaitis
Montreal, 1943 m.

Nepriklausoma Lietuva

Jau kuris laikas kaip ji taupo dėdės jai duodamus pinigus smulkioms jos išlaidoms, ir sirdyje džiaugiasi kelėtą kartų nebuvusi teatre ir sutaupiusi 18 litų už kuriuos bus siltas megstinukas mamutei. Bet kaip noretusi pradžiuginti ir brolių! Juk jis ir į stotį atvažiuos ją paršivesti. O kada ji išvyksta, jis visuomet ją palydi... Nors jis už ją ir dviem metais jaunesnis, tačiau jis toks tvarkingas ir geras mamutei ir jai su sesute; ji prisimena kaip praeitą žiemą jis jai rašė:

"..... Sugavau spąstuose žvėrelių... Ji pardavęs, gavau 35 litus. Julyte, priimk, nuo manęs bent mažai..."

Ji pamena, kaip iš tų pinigų jo gryno uždarbio - buvo idėjęs penkis litus, lyg tai norėdamas ir su ja kaip vyriausia sesute pasidalinti tuo savo pasiskkimu.

O ir mažoji sesutė, kuri visuomet Julytės išsiilgusi laukia, ir vos tik jai į grincią įėjus pribėga prie jos, apiberia bučiniai, pakelusi galvutę šviesių plaukų garbanomis išpletusi akutes žiuri į ją, tarytum aiskiai klausdama:

- Julyte, ar turi ir man lauktuvių ką nors?

Veik visą naktį Julytė neužmigo galvodama apie savo drauges kurių istekliai buvo daug didesni negu jos, ir kurias tėvai aprūpindavo viskuom!

Julytės tėvai buvo neturtingi. O po tėvo mirties, gal nebūtų buvę isteklių ir į aukštesnį mokslą eiti; jei ne dėde, kuris gyvena mieste ir vieną vasarą lankydamasis jos teviškeje atostogų metu pasakė:

- Kai Julija baigs keturias klases, aš vėliau pasirūpinsiu jos tolimesniu moksliniu. Pasiimsiu ją pas save; aš matau ji gana gabi, gali iš jos būti didelis žmogus.

Julytė jau ketvirtus mokslo metus gyveno pas dėdę. Ji tikisi, kad busimieji kvotimai jai pasiseks išlaikyti... O, kaip jai tada bus gera! Ji gaus tarnystę, gyvens savystoviai, niekam nepriklausoma. Turės nuosavą, niekeno nekontroliuojamą biudžetą, nebereikės imti iš svetimų rankų nors ir su gerais norais jai paramą teikiančių. Vienok ji suprato ir jautė, kad toji parama, tai yra lyg ir skola, kurią vėliau jai reikės gražinti kada ji turės tarnystę; nes tą ji suprato iš dedienės tankiai jai daromų pastabų.

Kalėdų ir Naujų Metų atostogos artinosi... Julytės draugės čiauskejo klaseje pertraukų metu kaip ir kur katra sventes praleis... Julytės vaizduotejė slinko džiuginančios mintys, nes ji žinojo kaip jos namuose laukia visi... O labiausia mamutė, nes kada tik ji parvažiuoja - kiek daug jai teviškes vargų ir rūpes-

Čių mamutė išpasakoja lyg pati sau tą vargų našta pasilengvindama kada su artimu tais rūpesciais pasidalina. Suskausta jai sirdi, gaila motinos kad siemet nieko dar negales jai pagelbeti materialiuose ūkes reikaluose, bet kai ji jau gyvens is savo uzdarbio - ji pasilikę sau tik tiek, kiek reikalauja butiniausim kasdieninio gyvenimo islaidoms; o visa kita - sius motinai i namus. Ji budama vyriausias vaikas jų šeimoje, jaute kaip tikra ir butina pareiga padeti motinai seimos rūpesciuose. Dabar rodoš ir ji pati gailejosi, kodėl baigusi mergaicių mokytojų seminariją - neliko mokytoja? Paklause dedes patarimo, pradėjo lankyti aukštąjį mokslą, kas dar didesnes islaidas sudare jos pacios busimon sąskaiton.

Nustūmusi visas rūškanas mintis i šalį, pasiryžo siekti užsi-
bręžto tikslo: deti visas pastangas, kad tik kvotimai gerai pasi-
sektų. O tada... tada, viskas klosis gerai... Kaip bus gera, kada
ji gales ir jaunesniąją sesute paimti pas save ir i mokslą leisti,
jos ateitimi rupintis.

Kalėdų rytą visi sukilo anksti, tik Julytė saldžiai miegojo išsiilgusi malonaus ir ramaus teviskes prieglobscio, kol ją motina įėjus pažadino.

Julytė jau rado sesute apsirengusia su jos dovanų parvešta šilta kepuraitė; o brolis jau rengesi taip pat ir visi isvyko i "Bernelių" misias.

* * *

NAUJIEMS METAMS

Taip buvo gyventa, taip buvo svajota,
Bejungiant Senus ir Naujuosius metus,
O dziaugsmą ir liūdėsį, tuomet aikvotą,
Pinu i naujus nujautimų vaizdus.

O šit, kaip iš kanklių, tyliai man prabyla
Viena po kitos suvirpėjus styga -
Ir vel naujas jausmas krūtineje syla
Ir plaukia per sielą skambiaja banga.

Tegu jis kyla, tegu jis plaukia:
Švelniųjų jausmų ir svajonių gana.
Jau rūtūs trinitas sauleteky saukia,
Pradet reik nauja savo amžiaus diena.

Putinas

* * *

E L E G I J U S U O S I S

IŠ SENO DIENORAŠČIO

(tęsinys)

Pirm paskyrimo į šį rajoną, aš jau buvau painformuotas apie visus to rajono kontrabandininkus - nešėjus. Istolo net ir mačiau juos visus; tarp jų mačiau ir aukštą barzdota neaiškų tipą, kurį man kai kas perstatė vadindami "Samsonu".

Dabar aš laukdamas priemiesty, matytus kontrabandininkus visus prisiminiu. Prisiminiu ir "Samsoną", ilgą ir aukštą barzdota keištėnybę, ir apie jį pamanęs vienas sau - nusišypsėjau.

- Na, jeigu berniukas čia atves Samsoną, tikrai bus graži komedija.

Mes trys laukdami susėdom ant degtukų pokų, pakelėje, kur gyvenė Karutės tėveliai. Jų namuose - dar žibėjo šviesa.

- Kažin, ar jau Karutė namie? - pagalvojau. Ar jau ji parėjo iš šokių? Kažin, kas ją parlydėjo? Jeigu ji žinotų, kad aš čia netoli jos miegamo kambario palangėj sėdziu, išėjus tikrai pakviestų į vidų. Ak, kad ją pamacius! Įdomu, ar ji nepyksta, kad ją palikau?...

Taip man bemažtant, pamaciau smarkiai ateinant aukšto ūgio žmogų su lazda rankoje mosykuojantį. Paskui jį seke kitas asmuo, tai mano pasiūstas vaikezas.

Su manim sėdėję nešėjai greitai pašoko iš savo vietų, ir nu-

džiugę nei nejuto kai išsitarė:

- Samsonas ateina! Dabar bus gerai!

Aš greitai atsistojojau, pasiėmiau šautuvą; prisiartinęs apie dešimts žingsnių prieš Samsoną surikau:

- Stok! Rankas aukštyn!

Areštuotas Samsonas rankas iškėlė aukštyn ir paklausė:

- Ei, žmogau, ko nori?

- Ar tavo šita kontrabanda? - paklausiau.

- Aš nieko nežinau.

- Ar šis Samsonas jus samdė? - paklausiau nešėjų.

- Taip, tai jis. - atsakė visi.

Samsona tuoj pradėjo beveik visa stora gerkle rėkti:

- Ar jūs pasiutot?! Leiskit! Aš norėjau čia tik keliu praeti, o jūs mane visi užpuolėt! Aš nieko, nieko nežinau!...

- Jeigu tamsta nieko nežinai, tai kur gi naktį taip skubėjai?

- Skubėjau į Kanizario kaimą. Apie šią kontrabandą dievaži nieko nežinau. Jei mane sulaikėt kaip praėivi, aš rytą apskūsiu už mano garbes išcidiną, ir pastojimą kelio vidury nakties!

Įsakiau nešėjams paimti degtukų dėžes ir nešti į miestą, o Samsonui apsigrišti ir eiti sykiu su degtukų nešėjais.

Samsonas neklauso. Užriko visu balsu "retavokit žulikai užpuolė", ir neina iš vietos.

Kad pagąsdinęs Samsoną, paėmiau šautuvą, spyną sutriuškinau, ir perspeėjau, kad sausu. Visai buvau pamiršęs, kad pirmiau buvau sovinių įleidęs į tutą. Mano šautuvas užspirngė su kitu soviniu, ir tą pastebėję kontrabandistai kad mano šautuvas neveikia; šoko per griovį su Samsonu, ir pasileido pro Karutės namų palanges, kiti gi - pasinesė kitaipuse bėgti.

Aš greitai sugriebiau parabelių, iššoviau tris kartus; nešėjus susigaudziau vel prie dežių, tik Samsonas grįsdamas pro Karutės namų langus sustojo, ir visa gerkle suriko:

- Sinkevičiaus, kaip Dievą myli, retavok!

Montreal, sausis-January, 1943.

Iš Sinkevičių grincio išbėgo visa šeima. Žmonės susimaišę, o Samsonas pro juos – šmakst į vidų. Aš į jį negalėjau šauti, nes grincioje buvo daug žmonių; ir įstatymas rodo, kad šauti į kontrabandistą – draudžiama, atsižvelgiant, kad žmogaus gyvybė brangesnė už kontrabandą. Tik tais atvejais galima šauti, jei policininko gyvybei pavojūs grėsia.

Matyt Samsonas tą gerai žinojo.

Aš reikalauju žmones prasiskirti į šalis, nes jeigu Samsonas bėgs ir išsineš pro langą – jį nepaleišiu. Į vidų jį negaliu eit suimti, nes visi kiti kontrabandistai bando pabėgti.

Aš supykęs, nusikeikiu žemaitiškai:

- Rupėžės! Nebandykit bėgti, nes visus iššaudysiu.

Ak, širdis daužosi. Tą visą matė ir stebi Karutė ir jos tėvai, man nemalonu ir piktą. Karutės motina priejusi man sako:

- Žentel, paleisk tuos vyrus. Jie biedni, pas mus tankiai dirba, būk, vaikel, mielaširdingas dėl biednų.

Tuo tarpu išeina iš grincio Sinkevičių tarnas ir man sako:

- Samsonas nori, kad tamsta pone policininke, su vyrais ir degtukais ateitute į grincią pasitarti. Jis sako duosias kokius tai 50 litų jeigu eisite tartis dabar; o vėliau nieko negausite.

Aš tarnui pašakiau, kad tegu kuogreičiausia Samsonas pasiduoda, nes greitai iš miesto pribus policija ir jį suarestuos. Bet man nebaigus šio sakinio, iš grincio praņėsa vienas kontrabandistas kurs buvo drauge su Samsonu, kad pro užpakalines duris pabėgo Samsonas.

- Ir man liepė bėgti, bet aš neklausiau, bijojau, kad manęs nenušautut. - jis pridurė.

Aš pamaniau, "gabensiu dabar bent šituos visus į miestą su degtukais, kad Samsono ir neturiu; bet čia jo kontrabanda, nes turiu liudininkus.

Susitaisiau šautuvą, išmečiau šovinį, išakiau nešėjams nešti degtukus į policijos Nuovadiją, ir griežtai pakartoju:

- Jei mėginsit bėgti, mirsit, rupėžės!

Staiga iš užpakalio pribėga uždususi Karutė, ir sako:

- Jezus Marija! Širduk, tave prigirdys! Samsonas su Gurgž-

liuku grincioje susitarė. Aš girdėjau: kuomet jie prieis tilto vidurį - jie mes nuo pečių degtukų nastas į upę; jie tikisi, kad Jus stversit degtukus ir neleisit jiems mesti; tuomet jie tave, sirduk, griebis, ir su kontrabanda imes į upę.

Šiurpas mane nukratė. Karutei padėkojau nei galvos nepasukęs nuo kontrabandistų, ir su jais nuzingsniauau.

Upės tiltas buvo aukštas, 50 pėdų nuo vandens paviršiaus. Priejus tiltą sustojau, liopiau pasitaisyti nastas, ir perspėjau, jeigu einant per tiltą bent kuris vienas mėgintų mestis į šalį nuo vidurio tilto - taip ir žinokit!... Mirsit!

Priejus tilto vidurį, girdžiu ir jaučiu - tylius žingsnius iš užpakalio.

Atsigrištu.

Žiūriu, tik už dviejų žingsnių, Samsonas.

Mano nešėjai, žaibo greitumu metėsi vienas į vieną kitas į kitą tilto pusę, ir per atramas - paleido degtukus į upę. Trečiągi - nutveriau už apikaklės. Šoviau tiesiai vienam į koją. Jo laime nepataikiau, bet begusieji sukrito.

Atsigrištu į užpakalį - Samsonas savo baisiais ir ilgais nagais - siekia maną apikaklės. Šoviau vėl tris kartus pavojų! Bet policija nepribuvo. Tik už keliolikos minučių pribėgo daug žmonių stebėti kas įvyko nakties metu, ir aš pastebėjau, kad daug turiu priešų: pradėjo man ismetinėti, ir net kolyti Samsonui mirksdami, tai buvo jo draugai nakties paukščiai, ir jis tarp jų sutirpo ir dingo. Miniai įsakiau išsiskirstyti.

Mano nešėjai - taipgi dingo minioj, tik likau su seniu Gurgžliu, ir su jo nesuliu.

Nugabenau jį pas viršininką, bet jo neradau namieje, tad palikęs degtukus viršininko žmonos žinioje - nuvedžiau Gurgžlį į nuovadija. Vedant per miestą, seke didelis burys žmonių, ir garbino.

Nuovadijoj radau tik dežūruojantį policininką; kiti, ir viršininkas buvo užimti, nes mieste buvo įvykusį vagystė ir mustynės.

Ant rytojaus radau ir tuos degtukus įmestus upėje ir vandens srovės nuneštus už dviejų kilometrų, ir tuos pristaciau viršininkui su savo raportu.

(bus daugiau)

TORONTO DIENOS

VEDA - GENYS

IŠTIKO NELAIMĖ. Gruodžio 19 d., Konstantinas Dargis bedirbdamas dirbtuvėj, tapo netikėtai sužeistas: sprogo mašina su riebalais; apdegino veidą, rankas, ir nelaimingai pritrenkė.

K. Dargis tuojaus buvo nugabentas į Šv. Juozapo ligoninę ir deka geros daktaro priežiūros, dabar ligonis randasi namuose 119 Bellwoods Ave.

Siunčiame karštos užuojautos.

* * *

PARENGIMAS DĖL RAUD. KRYŽIAUS

Gruodžio 5 dieną Toronto moterų ratelis "Dainā" surengė šokių su užkandžiais ir loteriją. Šokiai buvo ukrainų salėje pasekmingi, publikos buvo vidutiniai.

* * *

BALIUS. Kalėdų proga Didžpinių šeima buvo surengę didelį balių - sunaus krikštynas, kūnais buvo M. Matjusaitienė ir A. Urbanavičius. Dalyvavo daug svečių.

* * *

Š O K I A I. Gruodžio mėn. 6 d., Lietuvos parapija buvo surengusi linksmus šokių. Publikos buvo pusėtinai.

* * *

TORONTO MIESTO SAVIVALDYBĖS RINKIMAI.

1943 metams Toronto miesto valdyba išrinkta iš 23 atstovų, kurie politiniai atstovauja sekanciai:

Konservatyvai	---	11	narių
Liberalai	-----	5	"
Bepartyviai	-----	3	"
C.C.F.	-----	2	"
Komunistai	-----	2	"

1943 metams - į Toronto miesto valdybą įėjo 3 atstovai nauji: du komunistai ir vienas C.C.F.

* * *

VAKARĖLIS Toronto lietuvių mokyklos komiteto pastangomis, buvo surengta vakarėlis lietuvių parapijos svetainėje. Buvo perstatyta veikalas: "Daina Be Galo". Veikiantieji asmenys buvo visi jaunuoliai mokiniai: p-lė V. Jarasiūnaitė, p. V. Derynūtė, J. Grubevičius, V. Miellazys, V. Baniulis, ir B. Dervinis. Šie visi jaunuoliai suvaidino gana gražiai ir publika už tai juos karštai komentavo.

Eilę padeklamavo J. Gringkiūtė. Dueta sudainavo V. Jarasiūnaitė ir J. Gringkiūtė. Programą vedė P. Jarasiūnas. Režisoriais buvo O. Kalinauskienė ir Dervinis. Po vaidinimui buvo šokiai. Publikos buvo pilnutėlė salė.

Nepriklausoma Lietuva

B A L I U S. Gruodžio 31 dieną lietuvių parapijos salėje; parapijos moterys surengė Naujų Metų sutikimo balių su gerymu, kur dalyvavo gražus būrelis svečių. Pasakyta kalbų. Kalbėjo vietinis lietuvių parapijos klebonas kun. McGivnoy ir svečias iš vakarų Kanados Jankauskas.

Visi buvo dėkingi šeiminiškiams nenuilstančiai darbuotojai:
O. Kalinauskienė, nes jos pastangomis šis balius buvo surengtas. Taipgi daug gelbėjo Petras Kairys, J. Kalinauskas, B. Narušis, p. Zofija Užemėckienė; o prie stalų patarnavo p-lė Vanda Jarašiūnaitė, p-lė Grinskytė, ir p-lė Pelekevičiūtė.

Svečiai linksminosi, šoko, valge ir gerė iki 3 val. ryto. Visi linksmi, patenkinti issiskirstė. Pagėidaujama daugiau tokių pramogų.

* * *

ATOSTOGOSE Švenčių proga per Kalėdas ir Naujus Metus, buvo atvažiuavę atostogų kariai lietuviai:

A. Jurcius
J. Garliauskas
J. Murauskas
J. Kundrotas
A. Podolskis
J. Tamosiūnas

Visi šie kariai gana gražiai atrodė, sveiki raudoni.

* * *

SUSIŽEIDĖ. Šiomis dienomis sunkiai susizeidė Kazimieras Miėdązys dirbdamas dirbtuvėje. Netikėtai pagavo ranką mašina ir sulaužė. Ligonis randasi Šv. Mykolo ligoninėje.

* * *

Montreal, sausis-January, 1943.

S.L.A. NAUJU METU SUTIKIMO
B A L I U S.

Gruodžio 31 dieną S. L. A. kuopa Toronte, buvo surengusi Naujų Metų sutikimo balių ukrainų salėje.

Teko girdėti, kad balius nepasisekė: publikos buvo nedaug ir ta pati buvo be ūpo.

* * *

1943 metams S.L.A. kuopa Toronte turejo savo valdybos rinkimus. Valdyba perrinkta ta pati išskiriant buvusį ilgametį pirmininką A. Kuniūtį, kurio vietoj išrinkta A. Frenzelis.

* * *

KLAIDOS ATITAIŠYMAS.

Pereitame "N.L." numeryje "Toronto Dienose", buvo išibrovusi netikėta klaida būtent:

"Spalių 24 d. K.L.T. Torontų skyrius surengė sokių. Šiems sokiams daug pasidarbavo F. Karaliūnas". Bet tikrenybėj privalo būti: F. Karaliūnas.

Už įvykusią klaidą atsiprašo "Nepriklausomos Lietuvos" redakcija.

* * *

Žmogus nėra pilnai gimęs kol numirsta.

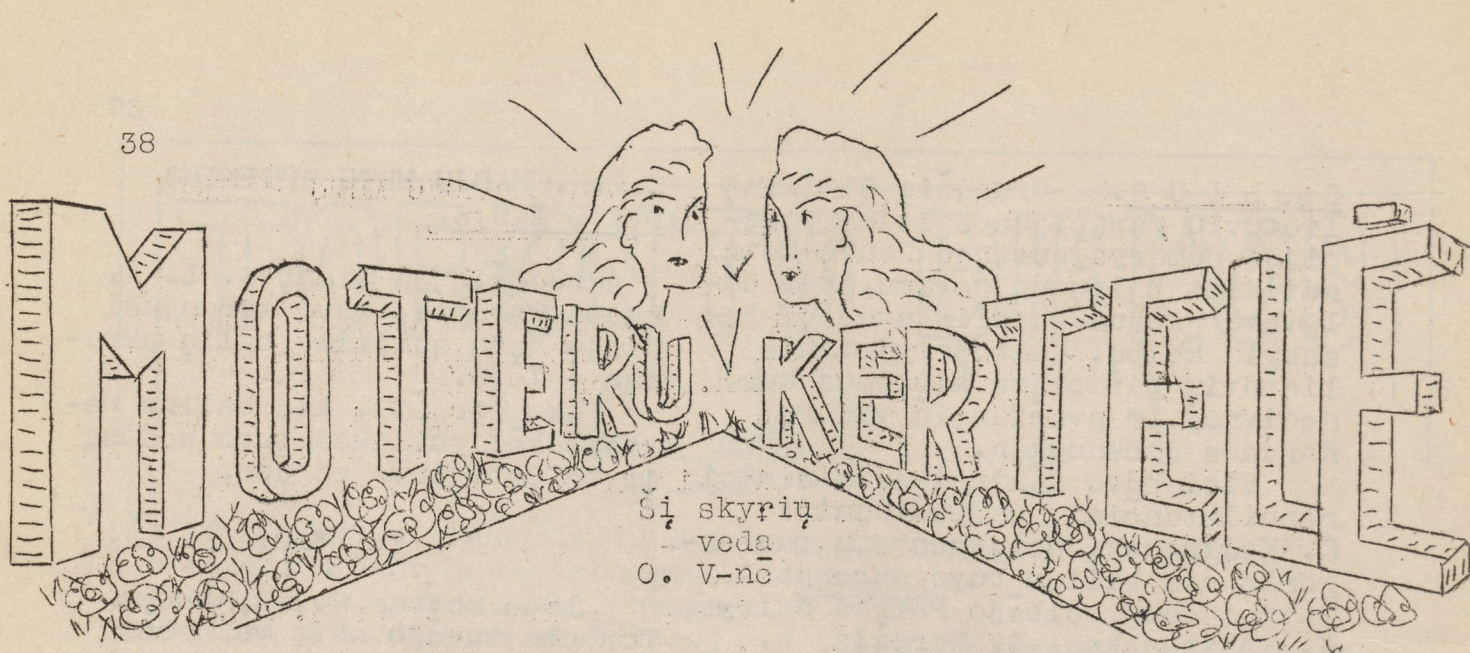
Franklin.

Daugelis gauna patarimų, bet tik išminčiai juos pavartoja.

Syrus.

Kartais save pageriname nuo kito klaidų, negu nuo kito gerų pavyzdžių.

* * *

Ši skyrių
veda
O. V-nė

LAIMĖS BELAUKIANT...

A. Aukštuolytė

Baltom ramunėn tylu sustingo,

Skambančiai šypsos juoda naktis.

Kvepianti laimė ta stebuklinga -

Undinės žingsniais širdin atbris.

Naktis tamsioji aidu sudrėko,

Skambučiais verkia gūdi žinia:

Mintys-vagilės nebijo nieko

Išvogę skausmą - greitai bus čia.

Kaip baigšti stirna laimė - undinė

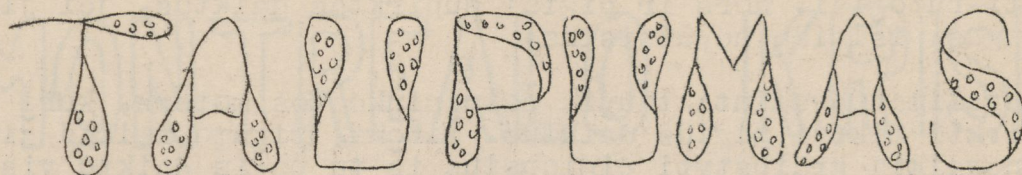
Rasota pieva kažkur nuklys...

Sieloje skausmas takus numynė,

Auksą ištirpdė juoda naktis.

Dideli ir maži - visi turime savo pareigas. Jos yra pritaikintos prie mūsų jėgų. Pradėkime tuo, kad uoliai dirbšime savo mazutį darbą. Tuo būdu savo širdis pakelsime prie didžiųjų.

Marija Pečkauskaitė

"Šeimininkė"

Dažnai galima pastebėti, kad keletas šeimų, gyvenančių vieno-
dose sąlygose ir turinčių vienodas pajamas bei siaip išteklius, ver-
čiasi materialiai gana skirtingai. Viena šeima paprastai nieko ne-
stinga, gyvena gražiai, niekuo nesiskundžia, dar vaikų pulką lei-
dzia į aukštesnius mokslus, o kita niekaip negali galų su galais
suvesti. Žiūredamas iš tolo, ne vienas sako, kad paskutiniosios sei-
mos nepasizymi darbštumu, neįstengia tinkamai savo reikalų tvarkyti
ir nesugeba gaminti pakankamai gėrybių. Tai tiesa. Darbštumas ir namų
ūkio tvarkymas taip, kad būtų gaunama iš jo kuodaugiau naudos, yra
labai reikšmingi dalykai. Tačiau šale to nemazai reikšmės turi ir
taupumas. Ne viena šeima nepakankamai vertina taupumą ir pinigą ne-
perdaug tvirtai laiko saujoje suspausta, o dėl nereikalingo išlai-
dumo gyvenime spragų bei nedaugelio pasitaiko nemaziau, kaip dėl
apsileidimo.

Niekas negali garantuoti, kad rytoj reikalai eis taip pat ge-
rai kaip šiandien. Gali atsitikti nelaimė - liga, gaisras, ar kas
siai, - kuri pareikalaus gana žymių išlaidų. Nieko neturedamas
sutaupes, tokiame atsitikime žmogus nelabai kaip gali jaustis. Ta-
čiau taupyti reikia ne vien nelaimės atsitikimus turint prieš akis.
Dedant centą prie cento, galima sudaryti žymesnę sumą ir atlikti
kokį žymesnį reikalą arba įgyti kokį naudingą daiktą. Pagaliau ten-
ką prisiminti senatvę. Kol jaunas žmogus, paprastai suranda iscitį
iš bet kurios bukles, o senatvoje ir mazas atsitikimas gali panar-
dyti į skurdą, iš kurio išbristi, neturint cento, senam žmogui pa-
prastai nebepavyksta.

Atrodo, kad apie taupumą kalbėti nėra jokio reikalo, nes nie-
kas nemėto pinigų į pelkę. Tačiau išlaidumas ne vien tik tuo gali
pasireikšti. Pinigų svaistymas, pirkimas to, kas nereikalinga, ne-
tikusių daiktų pirkimas taip pat yra netaupumas. O kad tokių daly-
kų pasitaiko, gincyties negalima. Kiekviena šeimininkė privalo ži-
nėti ko trūksta namuose, ir turi pirkti tik tai, be ko negalima iš-
siversti. Gali būti daiktų prikrauti pilni užkampiai, tačiau kas iš
jų, jei nėra jie naudojami. Ligi ką perkant, kelis kartus reikia ap-
svarstyti ar pirkinys tikrai namuose reikalingas, nes kitaip galima
išleisti pinigus visai neproduktingai. Maza to, kad ką nors pasitai-

ko pirkti patogiai. Nors ir pigiai nupirktas daiktas, jei jis nereikalingas, išlaidų nepateisina.

Negalima pavadinti taupia šeimininke tos moters, kuri stengiasi pirkti tikrai pigius daiktus. Žinoma, pigumo reikia žiūrėti, tačiau nereikia graibstyti pigiausių iš tų pačių daiktų visos eilės. Jei vienas daiktas yra pigus, o kitas daiktas tas pats brangus, tai pigusis visuomet yra blogesnis už brangesnįjį. O blogas daiktas visuomet trumpesni laiką gali būti naudojamas. Kas perka pigias, blogas medžiagas drabužiams, tas visuomet turi daugiau išlaidų už tą, kuris perka brangesnes ir geresnes. Kiekviena moteris privalo tad žiūrėti, kad pirkinys būtų vertas savo kainos, o pigių ir blogų gaminių vengti iš tolo.

Taupumą reikia žiūrėti ne vien tik pirkimo atsitikimuose, bet kiekviename žingsny. Didelis netaupumo priešas yra netvarkingumas. Taupia šeimininke privalo būti ir tvarkinga. Daiktai privalo būti tinkamai prižiūrini ir laikomi savo vietoje, nes netinkama prižiūra daiktus eda ir jie naudojimui tinka žymiai trumpesni laiką. Bet kur sumesti drabužiai gali sudrekti, supelėti ir net supūti. Neprižiūrimus maisto produktus gali prisieiti į neslyną išmesti. Ne vietoje pastatytus molinius, porcelianinius ir stiklinius indus gali bet kas visai netyčiomis sukulti. Neprisidengus žiurstu dirbant yra sutersiami drabužiai, kuriuos sunkiau išskalbti, kaip žiursta. Galima priskačiuoti simtus netvarkingumo pavyzdžių, kurie neša nuostolius ir verčia daryti išlaidas. O viso to galima išvengti.

Be visa ko, taupumą turi žiūrėti ne tik pati šeimininkė, o ir visi šeimos nariai. Šeimininkė turi paimt į savo rankas iniciatyvą ir paskatinti visus, kad nebūtų išlaidus. Yra įprasta reikalus svarstyti bendrai. Tai kaip tik yra progos šeimininkei tarti žodį. Ypatin- gai reikia prātinti centą branginti vaikus, tačiau atsargiai, paaiskinant, kas tai yra taupumas. Kitaip vaikai pinigą gali pradėti branginti per daug ir išaugti syktuoliais. Taip pat syktuolienią nereikia būti ir šeimininkoms, nes taupumas nėra syktumas.

* * *

DARŽŲVIŲ KIEMĖ

"Nature" žurnalas nurodo, kad cibulio tėvynė yra Indija ir Palestina. Šią daržovę jau šventraštis mini. Nestebėtina, jei žydėliai cibulį (svogūną) daugiausia vartoja.

Runkeliai, (burokai, batviniai) gimė ir augo Europoje - tai grynai Europine daržovė.

Tas patį ir su kopūstais - jų tėvynė Danija, bet kopūstai (bas- tučiai) buvo žinomi senovės graikams. Sakoma, kopūstus žmonės valgė jau veik 4,500 metų.

* * *

Vytautas

Nepriklausoma Lietuva

MONTREALO KRISLAI

VEDA PETRUTĖ

Kanados Lietuvių Taryba ruošia didžiulį 25 metų Lietuvos nepriklausomybės paminėjimą 28 dieną vasario.

Paminėjimas įvyks lietuvių parapijos svetainėje, apie pacią programą bus veliau smulkiai spaudoje pagarsinta.

Šiuo tarpu tik tiek, kad į šią Lietuvos nepriklausomybės mincijimą, atvažiuoja iš Suv. Valstijų du žymūs kalbotojai, tai Kunigas Norbertas Pakalnis ir Redaktorius p. Juozas Laučka.

Apie gerb. kun. Pakalnio asmenį ir veiklą, jau ne vienas girdėjo, kad jis yra ne tik puikus ir idealus dvasininkas, bet ir geras lietuvių organizatorius. Dėka kun. Pakalnio sugebėjimo, jo parapijos choras išaugintas į keliasimtinį. Kaip girdėt, kun. Pakalnis labai moka žmones risti į vienybę, o Montrealas tik to ir laukia.

Redaktorius p. Juozas Laučka, jau yra davęs vieną gražią prakalbą Montrealo lietuviams, ir kuriems teko girdėti jo kalbą, ne vienas išsireiškė, kad buvo tikrai puikiai pasakyta. Dabar vel laukiame atvykstant.

Siame paminėjime labai svarbu dalyvauti, nes kalbotojai kaip vienas taip ir kitas kalbes labai svarbiais klausiniais, kurie atidengs dabartinio momento orientaciją ir svarbą. Kiekvieno lietuvių pareiga dalyvauti, todėl nepamirskite 28 dienos vasario!

LABDARINGIEMS TIKSLAMS

Prieš kiek laiko įvyko gražus suejimas pas p. Petronėlę Juskevičienę, K.L.T. Moterų Sekcijos narės nors ir ne visos, atsilankė į ponios Juskevičienės suruoštą arbatėlę lietuvių kareivių parėmimo naudai.

Tas sumanymas buvo pirmas šios žiemos parengimas Kanados lietuviams kareiviams, Kalėdų dovanoms supirkti.

Šis ponios Juskevičienės sumanymas labai pavizdingas, gražus ir pelningas moterų Sekcijai. P. Juskevičienės pavaišinimas davė pelno \$18.65, kuriuos pačios viesnijos ir svečiai sudėjo. P. Juskevičienės buvo paruošta ir prikepta skaninių tortų, ausyčių ir saldžių sausainių, jos auka buvo didžiausia, nes 15 asmenų buvo pavaisinta.

Prie to, buvo parvežta iš Raudonojo Kryžiaus medžiagos: siūlų ir audklo, ir viesnijos moterys tą pasidalino kai kuriuos siūti ar megsti kareiviams, ir kitos siūti vaikučiams drabužėlius.

Čia buvo suaukota ir aukos tų asmenų kurie dalyvavo, o kiti savo aukas atsiuntė per viesnias. Aukojo sekantys:

M. Matulienė 2 dol., A. Stankuvienė 1.00, M. Leknickienė 1.00, P. Jankauskas 1.00, K. Vili-

mas 1.00, Johanna Milienė 1.00, Em. Mickiūtė 1.00, A. Matulis 1.00, Vl. Kiskis 1.00, B. Bielskis 1.00, S. Pundziuvienė 1.00, Eugenija Lukošienė 1.00, M. Auks-taitė 1.00. V. Mack 2 doleriu.

M. Vilimienė 50 ct., M. Šku-dienė 50 ct., M. Arlauskaitė 50, M. Duncikiene 50 ct., O Kuprevi-cienė 50ct, M. Mickuviene 50ct., M. Zemaitiene 40ct., O. Mickiū-te 25ct., P. Šarkienė 25ct., M. Andriulionienė 25ct., D. Kazi-navičienė 35ct.

Sirdingai tariame ačių au-kojusioms ir aukojuosiems u: įvertinimą ir paremimą mūsų darbų.

* * *

Labdaringas DARBAS

Kanados Lietuvių Tarybos mo-terų sekcijos narės sužinojusios gautąjį laiškučių iš mūsų lietu-vių kareivio išvesto į Angliją, kuris atsiliepė neturįs giminių nei artimų draugų.

Pasiūdo, kad sekcijoje yra užjauciančių moterų. Nežiurint, kad ir savo sūnus turėdamos už jūrų ir ten kariaujančius, bet savo širdy patalpino ir tą karei-vi, kuris neturėdamas Kanadoj ar-timesnių, kreipėsi į mūsų sekciją.

Štai, kelios mūsų senesnių moterėlių kaip p. M. Zemaitienė, paskubėjo parašyti tam kareivii paguodos laiskelį ir sūnum pava-dinti. Prie to, supirko ir sutai-se gero maisto ir cigarečių siun-tinį, ir issiunte į antrą dieną nuo sužinojimo.

Taipgi geros širdies p.O. Stankuviene ir M. Vilimienė, nu-siunte maisto siuntinį ir kai ku-rių daiktų kaip tai: namie negs-tas kojines, pirštines, cigarečių

nosinių ir kitų daiktelių, Gražūs ir pavizdingas dar-bas, visuomet yra vertas ge-ro atsilyginimo ir padėkos.

E. L.

* * *

Paskutiniu laiku Kanados Lie-tuvių Tarybos moterų sekcijos susirinkime buvo sumanyta iš-leisti loterijos laimejimas, o jos pelnas skirti Kanados lietuvių kareiviams. Todėl, 27 dieną lapkričio Vytauto klubo salėje, buvo išleista loterija. Laimetojai buvo sekantys: p. Pandokas laimėjo pirmą pri-za \$5.00, p. Duncikas laimėjo \$2.50, p. A. Kreivys laimėjo \$1.00.

Ši loterija sudarė pelno \$36.05.

Nors labai buvo trumpas, kas tikietų išplatinimui, bet veikėjai kirstai darbavosi. Ypatingai uoliai dirbo mokytoja M. Arlauskaitė, Eugenija Lu-košiuė, p. M. Vilimienė, p. A. Pundziuš ir kiti.

Ačiu visiems pasidarbavu-siems ir palaikantiems mūsų labdarybės darbą.

Sekcijos vadovybė.

* * *

SUSIRINKIMAS IR VAJUS.

Šv. Onos moterų draugijos vajas užsibaigs 21 dieną va-sario. Moterys ir merginos iki 35 metų amžiaus, gali prisirasyti be įstoјimo mokesčio. Tad, da-bar gera proga; kviečiame visas dalyvauti 21 dienos susirinkime, kurs įvyks Šv. Kazimiero parapi-jos svetainėj po rytinių bazny-cios pamaldų.

Nepriklausoma Lietuva

STATOMA PUIKUS VEIKALAS.

Vasario 21 dieną š /m., Šv. Kazimiero parapijos choras pastatys begalo idomų veikalą: "Katriutės Gintarai".

Šis veikalas padarys gražų išpūdį, nes artistai bus gerai pasiruošę. Jame išgirsite gražios muzikos, naujų žavejančių dainų, taipgi bus ir šokių.

Veikalas maždaug operetiška tema. Atsilankiusieji turės kuom pasigerėti.

Pradžia programos 5:30 p.p.

* * *

S u s i ž i e d a v o .

Teko sužinoti, kad susižievo sekancios poros: Anelė Girdauskiute ir Jonas Kush. Lucille Jodoin ir Petras Bobinas. Marijona Brazauskiute ir Jonas Bandzius. Adelę Jasiūnaite ir Aleksandras Bandzius. Marijona Dereskevičiute ir Harold Hughes. Madeleine Brais ir Alfonsas Vaisvila.

Geriausios laimės šioms visoms porelems.

* * *

ŽADA ATVYKTI ATOSTOGŲ.

Vasario pabaigoj, iš Garden Newfoundland, žada ant kelių savaičių atvykti atostogų pas savuosius bei pažįstamus - lakunas L. A. C. Jnotkus Mykolas C.A.P.O.

Tikimės, kad jisai čia parvykęs pas savus, draugus ir pažįstamus linksmai laiką praleis.

Laukiame!

* * *

Montreal, sausis-January, 1943.

"KORTAVIMO" VAKARAS

Nekalto Prasidėjimo Švenčiausios Marijos draugija, žada turėti "kortavimo" vakarą, vasario 12-tą dieną. Po tam, bus visos pavaisinta skania arbatale.

Tikimės, kad visos narės atsilankys ir linksmai praleis vakarą.

Ši draugija kviečia visas merguites nuo 8 iki 14 metų amžiaus, dalyvauti ir prisirašyti prie antrojo, neseniai įsteigto skyriaus. Joms bus priruostos tam tinkamos bei naudingos pamokos.

Dabar, kaip tik gera proga į šią draugijelę istoti, todėl motinos nelaukite! Prirasykite savo dukreles.

* * *

MIRĖ A. DVARANAUSKAS

22 dieną sausio, mirė A. A. Antanas Dvaranauskas 66 metų amžiaus.

Mirė Viktorijos ligoninėj uždegimu smegenų. Sirgo tik 5 dienas. Velionis kilęs iš Lietuvos, gimęs ir augęs Pilviškių parapijoj.

Anglijoj išgyveno 9 metus, Montreale 37 metus. Per 34 metus laike mesinę krautuve, ir kiekvienas lietuvis nuėjęs pas Dvaranauską, gaudavo puikiausią patarnavimą.

Velionis buvo teisingas, geras žmogus, tikras tautietis. Visuomet paremdavo kiekvieną lietuvišką veikimą, o labiausia parapijos. Musų baznyčiai yra įtaises gražią arnotą, ir si auka ilgai mums A.A. Dvaranauską primins.

Velionis palikė didžiausiame nuliūdime savo žmoną Elzbieta Šlekiutę, tris sunus Kazimierą, Joną, Juozą ir dukrelę Poliutę; dvi marčias ir 4 anukus.

Reiskiamė savo gilią užuojautą visai Dvaranauskų šeimai.

Mes montrealiečiai labai apgailestaujame gero asmens ir niekadės nepamirsime.

Žinant is.

* * *

MIRĖ VALIJOS KRAŠTO MOTERIS

16 dieną sausio, atsiskyrė su šiuo pasauliu arti simto metų senelė Mrs. Martha Levellyn Royer, kurią globojo ir ligino Marija Aukštaite, nes velionė čia neturėjo giminių.

Nors velionė gyveno be giminių, bet Navikevičių seimoje ji buvo sava ir mylima kaip tikra motina. Per dešimts metų prie vietino stalo sėdėdami dalinėsi vienu karneliu ir vienais vargais. Vasaromis senutė dar pakiutinedavo, bet per penkias žiemas nekilo iš patalo.

16, 17 ir 18 d. sausio, buvo pašarvota graborigus Leslie koplyčioje labai gražiame ir brangiame grabe. 19 dieną sausio,

su iškilmingomis bažnytinėmis pamaldomis St. Thomas bažnyčios patarnavimu, tapo palaidota Memorial Park kapinėse.

Reiskiamė gilią užuojautą Navikevičių šeimai, o ypatingai Marijai Aukštaitei kurią senelės mirtis begalo iškaudino ir atnešė naujo liūdesio.

Arlauskų šeima.

* * *

MIRĖ PETRAS BAUDYS.

31 dieną sausio, atsiskyrė iš šio pasaulio A. A. Petras Baudys.

Velionis buvo nevedęs. Gyveno pas p. Lukaicius daug metų. Mirė turėdamas 74 metus amžių.

2 dieną sausio, su iškilmingomis Šv. Kazimiero bažnyčios apeigomis, tapo palaidotas Montrealo kalno kapinėse.

Tebūna velioniui lengva Kanados žemėlė, kurioje gražią eilę metų išgyveno.

Nuliūdęs Draugas.

* * *

SKAMBEJŲ VARPAI . . .

9 dieną sausio Lietuvių Šv. Kazimiero parapijos bažnyčioje, susirišo moterystės sakramentu p-lė Marija Petrauskaite iš Binghamton N. Y., su p. Juozu Abromačiu gyvenančiu Montreale.

Linkime laimingo linksmo gyvenimo jauniems.

* * *

PAVYKES KONCERTAS.

Guodžio mėnesio 6-tą d., Vytauto klubo choras buvo suruošęs puikų koncertą.

Klubo svetainė susilaukė gausios publikos, nes "Aido" choras tikrai neapvilia publikos surengdamas turtingas programas, ir jas žavingai užpildo.

Kaip visuomet, taip ir ši kartą, choras išpildė dainų

žavingų programą. Ypač visiems patiko: "Ar tu žinai mano broli". Taipgi buvo solo ir duetų.

Jaunoji kolonijos artistė R. Kilimonytė puikiai pasoko, taipgi ispile keletą akrobatiškų numerių.

Be to, suvaidinta dvi labai juokingos komedijos: "Mireš bet Gyvas", ir "Nenusisekęs Fotografas". Publika prisijuoke iki soties.

* * *

Lankėsi S U D B U R I E T I S.

Lapkričio mėn. pabaigoj, grįsdamas iš Suvienytų Valstijų kur apie savaitę laiko viesėjo pas savo gimines sudburietis K. Sagaitis; buvo užsukęs ir į Montrealą, kur praleidęs porą dienų grįžo atgal į Sudburį.

Montreale jis buvo aplankęs p.p. Kriksčiūnus ir dar kai kuriuos pažįstamus; taipgi buvo atsilankęs ir į V. klubą, "Genovaitės" vaidinimo pasižiūreti.

K. Sagaitis yra rimtas, susipratęs lietuvis, ir "N.L." žurnalo naujas skaitytojas.

* * *

GRAŽUS IR NAUDINGAS POBUVIS.

Arbatėlė įvyko pas p. L. Vilimienę 24 dieną sausio mėnesio. Šioje arbatėlėje dalyvavo virš 20 moterų. Tuo pačiu laiku buvo laikomas susirinkimas K.L.T. Moterų Sekcijos. Čia tapo išrinkta pirmininke, ponja Petronelė Juskevičienė.

Kadangi mūsų sekcija siuntė dovanas kareiviams, kurie yra issiskirstę po mūsų placiąją Kanadą, tai buvo skaitomi padėkos

laiškai, kuriuos gavome nuo jų. Buvo labai išpudingų laiškų, ir ne viena apsiiverke girdedama.

Tuožė laiškuose jie mums dėkoja už mūsų gerą širdį, bet istiesų, jie yra mūsų geradėjai, ir mes niekada jiems negalėsime atsilyginti.

Taipgi mums užsiimant Raudonojo Kryžiaus darbais, buvo išskaityta kas iki šiol darbų nuveikta ir nunėsta į R. Kryžiaus sąką. Daugelis moterų apsiėmė numegsti kojines dėl kareivių. Parnėstos vilnos iš Raudonojo Kryžiaus tapo isdalintos. Ant ateinancio susirinkimo bus labai sunėsti ir nauji isdalinti.

Tų arbatėlių tikslas yra tožė, kad galėtumėm susirinkę draugiskai pasikalbėti, taipgi pasinaudoti tuo laiku dėl platinimo Raudonojo Kryžiaus darbų. Pelną, kuri darome iš šių suejimų, naudėsime selpti Lietuvos vargsus ir alkanus.

Taipgi dovanotas gėlių bukietas, kuris buvo isleistas loterijos keliu, paremė mūsų darbą.

Ši bukietą padarė ir paaukojo A. Stankienė. Todėl šis sekmadienis paliko mūsų draugijėle turtingesne su \$14.55.

* * *

Vasario 14 dieną trečią valandą po pietų, įvyks arbatėlė pas A. Stankienę, kuri gyvena Ville Emard 6828 Monk Blvd. Visos esate kviečiamos. Ateikite ir padėkite mums dirbti mielasirdystės darbą. Dirbkime ir aukokimes nors truputį. Padėkime tiems, kurie daug kencia ir kurie viską aukoja, net gyvastį.

Dalyvė.

* * *

Sudbury Apsilankius

S. Pundziuvienė

Pracitų metų spalį mėn. pabaigoj bei lapkričio pradžioje lankydamosi Sudbury Ont., įgijau gerų išpuodžių bei gražių atmini-
mų...

Pats miestelis, kuriame priskaitoma apie 15 tūkstančių gyven-
tojų, savo išvaizda primena Lietuvos provincijos miestelius, nes
gyvenamieji hamai daugumoje mediniai europietiško stiliaus. (tri-
kampiais stogais, iš sonų stiklinėmis verandomis ir t.t.) ir vie-
nas nuo kito pastatyti atokiau. Mat čia gyvenama daug europiečių
ypač ukrainų. Valdiskos įstaigos, krautuves, teatrai etc. yra did-
miesčių pobūdžio.

Kiek niūrų vaizdą teikia pliki juodo akmens kalnai, kuriais
miestelis apsuptas.

Sudburio bei Levacko lietuviai, kurių daugumą esu aplankiusi
"Nepriklausoma Lietuva" žurnalo platinimo tikslu, pasirodo, kad
jie ne tik labai nuosirdūs ir vaisingi, bet dauguma susipratę pa-
zangūs tautiečiai, atjaučiantieji ir lietuviškos spaudos keliai.

"Nepriklausomos Lietuvos" platinimo darbe teko daug patirti
ir nuosirdžios broliškos talkos. Daugiausia pagelbėjo J. Čeplys,
kuris su savo nuosavu automobiliu mane nuvežė į Levacką ir padojo
surasti kai kuriuos Sudburio lietuvius. Taipgi platinimo darbe pa-
gelbėjo P. M. Pleitai, J. O. Sirijunai, J. Klusas ir kiti. Ypač
man jaudinanti išpuodį ir neužmirštamą atminimą paliko G. A. Želio-
niai, kai žiauriant saltam vejui ir sniego pūgai (kaip sakoma, kad
dangus su zeme maisosi) į mano giminių J. U. Šulmistry duris (kur
aš buvau apsistojusi), pasibelde Albina Želioniene savo dviejų
metų suneliu Edvardu ir penkianete dukrele Birute vedina... Ji at-
nesė \$5.00 kaipo metinę "N.L." prenumeratą ir linotipui auką, ku-
rią G. Želionis buvo gavęs Creighton'o kasyklų nuo savo bendradar-
bio T. Belchorskio. Pasirodo, kad nėra tokių kliūčių, kurių lie-
tuvis nenugaletų; jei jis pasiryžęs siekti aukstesnių idealų.

Visiems aukščiau suminėtiems talkininkams, taipgi visiems
"N.L." žurnalą užsiprenumeravusiems bei paaukojusiems del lino-
tipo fondo, kad šis vienintelis Kanados lietuvių kultūrinis svy-

tūrys, laikui bėgant pajėgtų išivilkkti į tobulėsnius techniškūs rūbus; reiškiu giliausią ir nuoširdžiausią padėką!

* * *

"N.L." LINOTYPO FONDUI AUKOTOJŲ IR AUKŲ SARAŠAS

F. Paliliūnas Levach Ont...	\$1.00	K. Valutis	\$1.00
E. Marozienė " " ...	0.50	F. Paliliūnas	1.00
J. Balsevičius " " ...	1.00	J. Balsevičius	1.00
T. Ambrasas " " ...	1.00	T. Ambrasas	1.00
K. Valutis " " ...	1.00	K. Sagaitis	1.00
Sudburiėte Sudbury, Ont...	5.00	V. Plausinis	1.00
V. Plausinis " " ...	2.00	T. Belchorski	1.00
K. Sagaitis " " ...	2.00	M. Zemaitis	1.00
G. A. Zelioniai " " ...	5.00		
A. Vaivada " " ...	1.00		
T. Belchorskis Creighton,	4.00	Viso -----	\$27.00.
J. Čeplys Sudbury, Ont.....	2.00		
P. Kuncius " "	2.00	* * *	
Viso	\$27.50.		

* * *

"N.L." PRENUMERATORIŲ

SUDBURIEČIŲ SARAŠAS.

Kl. Juška	1.00
M. Linkevičius	1.00
Brazdys	1.00
J. Siriūnas	1.00
P. Kuncius	1.00
K. Žiurauskas	1.00
J. Striška	1.00
R. Českauskienė	1.00
M. Syvokiene	1.00
E. Butkevičienė	1.00
E. Semežienė	1.00
G. A. Zelionis	1.00
Iz. Jancienė	1.00
A. Vaivada	1.00
S. Dielkus	1.00
J. Čeplys	1.00
P. Juronis	1.00
E. Marozas	1.00
P. Juzulenas	1.00

Už gausias aukas ir prenumeras, sirdingai dekoja Broliams Sudburiečiams Kanados Lietuvių Tarybos centras ir "Nepriklausomos Lietuvos" redakcija ir Administracija.

Taipgi, iš širdies dekoja poniai Salomejai Pundziuvienei už stiprų ir didelį pasidarbavimą mūsų žurnalo prenumeratų rinkime ir platinyje, Jūsų zygiai bus amžinai minėtini ir brangintini.

K.L.T. centro
Vadovybė.

* * *

Jeigu sutiksi jauną žmogų, kurs yra pasiryžęs įvykdyti visą ką yra uzsibrežęs, nesulaikomas nei nuo "jei" nei "bet" - gali būti tikras, kad toks žmogus yra iš tokios medzegos, kokios yra visi didzių pasisekimų vyrai.

* * *

Daug reiškiame dekingumo žurnalo geradariams, kurie mūsų darbą nuosirdžiai remia. Iš visur plaukia parama, pritarimas ir aukos.

Šiandien atėjo ponios V. Zavadskienės laiškas, kuri bendru nuosirdumu pasitarus su p. Liaukevičių šeima ir Wenipego lietuviais, surinko gražią auką sumoje \$12.50 ir atsiuntė mūsų žurnalo paremimui.

Garbė p. V. Zavadskienei ir p. Liaukevičiams už pasidarbavimą, kuri mūsų Taryba labai aukštai vertina, taipgi didelis ačiū broliams Wenipigieciams už aukas ir pritarimą. Dabar mes jaučiame, kad Jūsų desinė su mumis arčiau, bendruose tautos ir tėvynės reikaluose.

* * *

Šiomis dienomis redakciją aplankė p. M. Stankevičiaus iš Waterburio laiškas, kuriame buvo išsitiesus penkinė. Taipgi aplankė p. M. Januska iš Central Patricia su laišku ir penkių dolerių auka.

Taipgi parėmė žurnalą gausiomis aukomis per šias dvi savaites šekantys asmenys: p. V. Zavadskienė, P. Liaukevičiai, M. Stankevičius, p. Ozalas, Kun. Dr. Bogužas, H. Bandžiūtė, Juozas Pilkauskas, B. Mazulevičienė, P. Januskis, M. Januska, M. Bukauskas, V. Novogrodskas, V. Liaukevičius, L. Balciūnas, E. Paleliūniene, E. Pranevičienė, P. Bevardis, L. Bartnikas, K. Baniušis ir kiti.

Visiems aukojusiems, atlankiusiems ir parėmusiems mūsų darbą, širdingai dėkoja Kanados Lietuvių Tarybos centras, ir "Nepriklausomos Lietuvos" redakcija.

* * *

Kiek teko patirti dirbant Taryboje praeitą metą, čia jėgų ir gerų troškinų netrūksta. Tikimasi, kad nepoilgam, pradėsime spausdinti "Nepriklausomos Lietuvos" žurnalą jau spaustuveje, nors ir ne nuosavoje. Sakoma: "Roma vienu metu nebuvo pastatyta"

* * *

Nepriklausoma Lietuva

Dvidešimts penkių metų Lietuvos nepriklausomybės minėjimui, Kanados Lietuvių Taryba ruošiasi visomis jėgomis. Čia nutarta įtraukti visas draugijas į veiklą ir suruošti bendrą programą. Taipgi ruošiamas tai dienai puiki vakarienė su geriausių šeimininkų jėgomis.

Šis minėjimas įvyks 28 dieną vasario mėn. parapijos svetainėje, kur kalbės du amerikiečiai puikūs kalbėtojai. Tad nepamirškite broliai lietuviai, visi dalyvaukite, nes svečių kalbos bus idomiausios kokios kada buvo Montreale.

* * *

Nevienas montrealietis yra gavęs laiškus iš Sibire ištrentų giminių. Gal su svečių paaiskinimais, galesime rasti kelią kaip tiems savo broliams pasiuntus paramos?..

* * *

7 dieną vasario, Šv. Kazimiero parapijos svetainėje, įvyko Kanados Lietuvių Tarybos metinis ir visuotinis susirinkimas.

Susirinkimas buvo gana skaitlingas, kur aptarta daug svarbių ir aktualių reikalų. Taipgi, užgirta ir palikta ta pati valdyba, kuri praeitą metą daug gražių zygių yra padariusi Tarybos dirvoje.

Susirinkime kalbėjo p. Jenkauskas Amalgamėtų Unijos atstovas, kurs savo iskalbingu zodziu pagyre ir padrasino Tarybos veikėjus su gyva energija tęsti pradėtą naudingą darbą.

"Nepriklausomos Lietuvos" ir Tarybos išdas - rasta pilnoje tvarkoje, ką pranešė Tarybos revizijos narė ponija M. Leknickienė.

Prie buvusių praeitų metų spaudos direktorių, darinktą šeši nauji direktoriai ir korespondentai, apie kuriuos bus pranešta ateinančioj "N.L." laidoje.

Susirinkimas išnešė "N.L." redakcijai gilia padėką už darbą ir pasišventimą, ir pageidavo kad ta pati redakcija pasiūlytų ir vairuotų "Nepriklausomos Lietuvos" vairą, prie kurio darinko daugiau jėgų savų korespondentų.

Nors susirinkimas praėjo gražioj ir sklandžioj nuotaikoj, bet visgi buvo pasigesta garbingo asmens Gen. Konsulo G.L.P. Grant-Suttie, kurg svarbesniuose pasitarimuose visuomet inesa savo svarių ir reiksmingų pasiūlymų bei isrisimų. Šį kartą nors buvo Tarybos kviestas, bet dėl konsularinių pareigų negalėjo atvykti.

* * *

Gerbiamoji Tautiete,

Tamstos sveikinimas - linkėjimas mano šeimai Kalėdų bei Naujųjų metų proga, man padarė daug malonumo. Jį aukštai vertinu dar ir dėl to, kad vienintelis, gautas iš Kanados lietuvių tarpo.

Gerasis Lietuvos Konsulas, plk. Grant-Suttie, siuntinėja man Tamstos puikiai vedama ir tvarkingą "Nepriklausomą Lietuvą". Labai mielas laikrąstelis pasiskaityti, vaizduotės sparnais palakstyti po alstanciją, bet gają mūsų tėvynę. Tai lyg Kanados lietuvių Ausra, kuri taiko ne tiek į savimylį protą, kiek į tyrą širdį, ne tiek į išivaizduotą protą - ismintį, kiek į gerąją žmogaus valią.

Koks pranašus skirtumas tarp Jūsų "Nepriklausomos Lietuvos", kvėpuojančios grožio ir meilės ilgesių, ir tarp suirzusių kitos spaudos, primirkusių pykčio ir pavydo, skendėjančios putuotojė neapykantos juroje. Viesai gieda giesmes demokratizmui ir niekina jį savybės santykyje! Jūs skelbiate tikrąją lietuvių vienybę - realią, idealią.

Duok Dieve, kad Jums ir toliau sektųsi kurti tą vienybę, ligi atsikurtų laisvą Lietuvą!

Geriausios kloties linkėdamas, lieku vienas -

Nežinomas Karžygis.

Los Angeles,
California.

* * *

Nepriklausoma Lietuva

Geroji Ponia,

Aciu už Jūsų siuntinėjimą "Neprikl. Lietuvą". Dziugu matyti, kad lietuviai Kanadoje kaskart vis labiau stiprėja, daugiau sveičiasi bei dirba savo ir Tėvynės garbei. Iš pat gilumo širdies, linkiu Jums ir Jūsų Štabui, o ypač Jonui - niekad nepailsti.

Visad su Jumis,

Kun. Dr. J. Bogužas.
Waterbury, Conn.

* * *

Miela Ponia,

Nuosirdziai sveikinu Jus su "Nepriklausoma Lietuva"! Tiek pasisventimo ir energijos tikrai Jus galite suteikti.

Dieve duok, kad Jūsų darbas amžiais palaikytų kibirkstelę Lietuviybės Amerikoje.

Visiems Jūsų šeimos nariams nuoširdžiausių linkėjimų, ir neužmirskite senukes.

Jūsų,

Bronė Bernotaitė-Darlys.

New York, N.Y.

* * *

Didž. Gerb. Redaktore!

Jūsų redaguojamą žurnalą "Neprikl. Lietuva" gaunu, aciū. Su siuo laišku, prisiunciu \$5.00, ir linkiu pasisekimo turėti daug skaitytojų ir gerų rėmėjų.

Su pagarba,

M. Januška.

* * *

Gerbiamoji Redakcija!

Iš visų kampų plaukia simpatija bei linkežimai Jūsų leidžiamam žurnalui "Nepriklausoma Lietuva"; tai matosi iš laišku ir rastu. Ir žinoma ne tik tai tie simpatizuoja kurie viesai išsireiškia, dar daug daugiau yra tylinčių, kurie irgi nemažiau myli ir džiaugiasi tokia gražia - turininga spauda.

Kiekvienas stengiasi kuom pagelbėti, kad palengvinus žurnalo išleidimą, mes taipgi norime bent kiek prisidėti, taigi su šiuo laišku prisiunčiu "Money Orderi" sumoje \$12.50, žurnalo reikalams; kuriuos suaukojo Winnipego ir apielinkes lietuviai.

Malonėkite priimti nuo mūsų nors tą kuklią auką.

Su aukšta pagarba,

Vera Zavadskienė.

St. Baniface, Man.

* * *

Gerb. Redaktore!

Sirdingai ačiu už prisiuntimą mums "N.L." žurnalo. Nors ir nebuvau užsisakęs tą Jūsų malonų laikrastelį, bet vis nuolatos jis atsilankydavo į mūsų namus, ir kiekvieną kartą išpūdingesnis darsi. Be to, tankiai randame savo buvusių draugų bei pažįstamų šį tą parašyta ar šlaip jau kuom nors prisidėta jį patobulinti.

Taigi šiame laiške prisiunčiu \$5.00, prašydamas, kad ir toliau mus nepamirštute ir siuntitute mums tuos zavejančius rašinėlius.

Taigi dar kartą sakau ačiu, ir linkiu nuo sirdies Jums ir Jūsų bendradarbiams stiprybes, pasisekimo, ir Auksčiausiojo palaimos Jūsų kilniuose darbuose bei sumanymuose.

Su pagarba,

M. Stankevičius

Waterbury, Conn.

* * * *

* *

*

Montreal, sausis-January, 1943.

Sveikinu su Naujais Metais!

Aš Lietuvių Tarybos vicepirmininkas M.L., turiu garbės pasveikinti visus lietuvius ir lietuves su Naujais Metais.

Sveikinu "Nepriklausomos Lietuvos redakcija ir administracija, kartu dėkoju už Jūsų darbus ir pasišventimą lietuvių ir Lietuvos naudai, vienok negaliu nusverti, kuriam daugiau kreditas priklausos, kad žmonės nepasi-piktintų minint vieną asmenį per daug kartų. Dorasir sąžiningas žmogus dirbą ne tam, kad būtų keno nors isaukštintas; bet priešingai jie patys iseina viesumon, jeigu to verti.

Gamta apdovanojo mus protu, sveikata nevisus vienodai. Bet vistiek ji yra teisinga; neužmirškime, kuriam daugiau dave, iš to daugiau ir reikalauja. Taip mokslas remiasi ant tokio principo. Taipgi ir turta, mes jį igyjam - ir galim nustoti. Šiandieniniai pavyzdžiai parodo. Krinta, virsta žmonių gyvybes, kaip medžiai nuo vėtros. Nyksta turtas, sveiko proto pagamintas ir už tai negalima kaltinti gamtos, kalti patys žmonės. Gamta išduoda gausingą derlių pertekliui, ir už kurią mes nešam dėkingi. Mokslininkai pripažįsta, kad ir gamta su visais savo gyvūnais, augalais ir kurnais, nusilenkia viršgamatinei jėgai. Šaulė duoda šviesą ir šilumą, mūsų mylimai motinai zemei, kuri mus augina ir maitina...

Gamtininkai pastebi metų pasikeitimą, astronomai - zemes sukimasi ir tiria kitus dangaus kunus. Mokslieji pastebi žmogaus puolimą, budi žmonija....

Mūsų tėvai, mokytojai, ipareigojo: svieskis ir kitus sviesk. Buk pavizdys dorų darbų.

Žmogaus gyvenimas, tai mokykla. Mokinkimes doro ir grazaus gyvenimo vieni iš kitų.

Pradedami šiuos metus, eikime žingsnis po žingsnio prie idealo teisingo.

Mykolas Lukošius.

Montreal, Que.

Didžiai Gerb. Marija Aukštaite,
Myliu tave kaip motiną,
kaip seserį, rodog tik prie ta-
vęs saukdamiesi busim suraminti
ir paguosti.

Girdėdama, jūsų malonius
žodelius per "Nepriklausomą Lie-
tuvą, kad visi zurnale bendrautų
ir kiek galėdami padėtų, tai ir
aš, nors tik bandau plunksną, bet
negaliu rankų nuleidus sėdėti Ju-
sų žodžiams skambant: "pagelbokit,
padėkit".

Taigi siunčiu savo apysakū-
tę, su kuria trokštu prisidėti prie
Jūsų plunksnos.

Be to, reiškiu gilią užuo-
jautos dėl Jūsų senčios mirties,
o Jums linkiu sveikatos ir stip-
rybės Jūsų darbuose.

Julija Liaukevičienė.

Mac Greger, Man.

* * *

Gerbiamoji M. Aukštaite,
Mūsų visa Pilkauskų šeima,
siunčiame Jums ir visam "Nepri-
klausomos Lietuvos" Štabui lin-
kežimus su Naujais 1943 metais.

Taipgi sveikiname visus
"Nepriklausomos Lietuvos Darbuo-
tojus ir darbuotojas ir tikimės,
kad Tamstų leidžiamas žurnalas
išaugs į gražų ir puikų Kanados
lietuvių leidinį.

Šis žurnalas visiems patin-
ka, kam tik papuola į rankas. Jis
suteikia džiaugsmo ir ramumo, to-
dėl garbė mums Kanados lietuviams
tureti savo tokią gražią ir vertin-
gą spaudą.

As visuomet gavęs "Nepri-
klausomą Lietuvą" - tris sykius
nepraleidžiu perskaityti ir ki-
tiems patariu užsiprenumeruoti.

Nepriklausoma Lietuva

Kurie jau užsisakę "Nepriklau-
somą Lietuvą", patenkinti ir
dekingi tiems, kurie savo jė-
gas atiduoda mūsų visų gerui.

Cia siunčiu Tamstai prenu-
neratą vieno savo draugo p.
Aleknavičiaus.

Su geriausiais linkėjimais,
Juozas Pilkauskas.
New Toronto, Ont.

* * *

Gerbiamoji p. Redaktorka,
Sveikinu aš Tamstą per ši-
tą laiškelį su Šv. Kaldoms
ir Naujais metais, linkiu su-
laukti Jums ir mūsų žurnalui
daug laimės ir pasisekimo.

"Nepriklausoma Lietuva"
man labai patinka, čia siun-
čiu \$1.00 savo prenumeratai
ateinantiesiems metams.

Viso geriausio.

Su pagarba,

B. Mazulevičienė.

Bondiess, Alta.

* * *

Gerbiamoji Redakcija,
Linkiu Tamstoms daug jėgų
1943 metams.

Aš mėgstu "Nepriklausomą
Lietuvą" skaityti, prašau ir
toliau man siuntinėti. Tik
pagaldučiau, ar neturėtumet
galimybės leisti bent du kar-
tu per mėnesį?

As gyvenu ūkėje su savo
šeima daugiau lietuvių čia nė-
ra.

Pas mus šią savaitę labai
labai šalta; kartais 60 žė-
miau nulio.

Idedu į šį laišką vieną
dolėrį.

Su pagarba,

P. Ozalas.

Glaslyn, Sask.

* * *